

HAVØRNA

Organ for Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland

Årgang 14 – 2003

HAVØRNA

nr. 14

Styre for NOF avd. Nordland:

Leder: Johan Sirnes, Ramsvikvn. 267, 8370 Leknes
Tlf: 76 08 73 79, epost: johan.sirnes@vestvagoy.vgs.no

Styremedl.: Harald Våge, Ramsvikvn. 147, 8370 Leknes
Tlf: 76 08 16 35, e-post: harald.vage@vestvagoy.vgs.no

Dagfinn Kolberg, Stakmyrvn. 10, 8160 Glomfjord
Tlf: 75 75 26 94, e-post: dagfinn.kolberg@hydro.com

Lokallagsadresser:

Vesterålen Ole Petter Bergland, Forfjord, 8484 Risøyhamn.
e-post: olpe-be@online.no

Vestvågøy Harald Våge, Ramsvikvn.147, 8370 Leknes.
e-post: harald.vage@c2i.net

Ofoten Boks 499, 8507 Narvik
e-post: harry.oedegaard@sparebanken.net

Bodø Thor Edgar Kristiansen, Hellåsvn. 5B, 8011 Bodø.
e-post: thor-ek@online.no

Sør-Salten Øystein Birkelund, 8178 Halså.
e-post: oysbir@start.no

Rana Boks 1301, 8602 Mo i Rana.
e-post: kjell.arne.meyer@rana.kommune.no

Redaktører for Havørna nr.14:

John Stenersen, Dreyers gt. 1, 8312 Henningsvær
e-post: john@tringa.no

Helge Emil Holand, Trollstien 6, 8372 Gravdal
e-post: hemilho@frisurf.no

SJEFEN har ordet...

Naturvernområder i Nordland.

Etter at verneplanen for myrer i Nordland ble vedtatt i 1983, skjedde det ikke så mye på vernefronten de neste 15 årene. Men de siste årene har det blitt opprettet et stort antall verneområder. Dette kuliminerte med at kystverneplanen med 70 verneområder ble vedtatt for et år siden.

I alt er 12% av landarealet i Nordland vernet. Dette fordeler seg på 190 verneområder:

Nasjonalparker	4
Landskapsvernområder	16
Naturresevater	171

Fordelt etter temaer:

Myr	20 verneområder
Våtmark	34 ”
Rike løvskoger	29 ”
Barskog	30 ”
Kystverneplanen	70 ”

Går man inn på internet og søker på ”miljøstatus i nordland”, finner man en god oversikt. Ved å klikke på et kart over fylket, kan man få opp opplysninger om alle områdene. Man kan også finne verneområdene i den enkelte kommune.

De fleste verneområdene har et rikt fugleliv og fuglelivet er også i mange tilfeller viktigste årsak til at området er vernet. NOF har gjennom lokalforeninger og enkeltpersoner spilt en viktig rolle i det kartleggings og registreringsarbeidet som ligger forut for verneplanene. NOF er også en av høringsinstansene i prosessen. For oss i NOF er det en utfordring hele tiden å følge med i fuglelivet. Det skjer for tiden endringer i klimaet, og vi ser raske endringer i vegetasjonen ved at åpne områder gror igjen.

Dette fører også til endringer i sammensetningen av fuglefaunaen.

Kartleggingsprosjekter i NOF-regi som hekkefugltaksering, vinteratlas, hekkefuglatlas, hagefugltelling og ringmerking er alle brikker i overvåkingen av miljøet. NOF-medlemmer spredt over hele fylket spiller her en viktig rolle.

Johan Sirnes

FUGLER I NORDLAND – 2002

LRSK-rapport

av Harald Våge

LRSK-Nordland (Lokal rapport- og sjeldenhetskomité) har også i år 2002 bestått av Frantz Sortland, John Stenersen og Harald Våge (sekretær). Alle som har sendt melding om observasjoner til LRSK takkes herved. Ingen rapport uten dere. Særlig takk til Martin Eggen, Paul Shimmings, Kjell A. Meyer og Per Ole Syvertsen som også har lest korrektur og ellers kommet med gode råd.

Også i år har LRSK hatt ett møte (i mai) som fant sted hos John Stenersen i Henningsvær. Her ble alle vanskelige saker tatt opp. Vi diskuterte også den kommende revisjonen av Fuglerapporteringsliste for Nordland (se under). Gjennom året har vi også jevnlig kontakt via telefon, e-post og vanlig post. I 2002 har LRSK behandlet 92 saker, mot 95 i 2001. Bortsett fra en sak som er satt på vent, er samtlige godkjent. En utsatt sak fra 2001 ble også ferdigbehandlet. Denne ble ikke godkjent. Det må imidlertid påpekes at LRSK har fått melding om en del X-observasjoner [krever beskrivelse og skal behandles enten av NSKF (Norsk sjeldenhetskomité for fugl) eller av LRSK], som ikke er dokumentert. Observatørene oppfordres til å komme med beskrivelse. Det er aldri for sent.

Dato uten årstall er fra 2002. Dersom ikke annet er nevnt, er funnene plassert i kategori A: spontant forekommende. Kategori C gjelder fugler som naturlig hører hjemme i andre områder, men som nå, etter utsetting/forvilling reproducerer i vill

tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger. Kategori D betyr at en ikke vet om dette er rømte fangenskapsfugler, eller om fuglen har nådd landet ved egen hjelp. Kategori E brukes om arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler, eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten og lignende). (Kategori B benyttes om spontant forekommende fugler som ble sett i landet før 1950. Forekommer ikke i denne rapporten.)

Har LRSK-Nordland færre enn 25-30 godkjente funn av en art i sitt arkiv, er funnummeret tatt med i rapporten. Er det flere enn 3 observatører vil det i rapporten stå: NNN (navn på hovedobs.) m.fl. (Navn på alle observatørene fåes ved henvendelse til sekretæren). Er O-observasjoner hentet direkte fra internett (eksempel fugler.net), er navnet på observatøren markert slik: NNNfn.

Hvilke arter som må beskrives for godkjenning (X-arter) og hvilke som kun skal innrapporteres (O-arter), finnes i Fuglerapporteringsliste for Nordland. Denne fåes ved henvendelse til LRSK-sekretæren eller det enkelte lokallag. Det samme gjelder for rapporteringskjema til LRSK/NSKF. Fuglerapporteringslista finnes også på fugler.net. For 2002 er det gjort en endring: Møller har fått O istedenfor X

sør for Saltfjellet, fordi arten ser ut til å forekomme fåtallig, men likevel regelmessig her. Når denne rapporten leses, er en ny Fuglerapporteringsliste for Nordland like om hjørnet. Hovedendringen er at en del X er erstattet med O. Den nye lista kan også brukes for arter sett i 2003.

mens stripegås (23 funn i fylket) har fått status endret fra C til E. For franklinmåke (også fra Røst. 16/6-1979) er nå kun den adulte fuglen godkjent (2K-fuglen er underkjent pga manglende beskrivelse). For fullstendig oversikt vises til ORNIS NOR-VEGICA Vol. 25 No. 2-2002.

I denne rapporten er med tre nye arter for Nordland. Dette gjelder gulnebblire, bonapartesnipe og ringnebbmåke. Dessuten betraktes nå kråke og svartkråke som to ulike arter, mot tidligere, underarter av samme art (kråke). Dette betyr at det innen utgangen av 2002 er påvist/godkjent 321 ulike arter i Nordland. Av andre uvanlige funn som er med i denne rapporten nevnes rustand, blåråke, hvitvingesvartterne, sitronerle og enghauk, alle med høyst fem funn i fylket. NSKF har underkjent funn av plystresnipe og hybrid stokkand x stjertand. Videre arbeides det fortsatt med "kornspurven" som ble ringmerket på Myken i Rødøy i 2000. Det dreier seg om svart- eller brunhodespurv. Tar også med at NSKF har revurdert en rekke gamle funn. Resultatet er at flere arter er strøket fra "Norgeslisten". Ingen av disse berører Nordland. Det som berører Nordland, og som ikke er kjent fra før, er følgende: prærievåk (3K+ fugl fra Røst 6/5-1986) har fått endret status fra A til D,

Forklaringer til artsgjennomgangen:

*/** bak datoen betyr at observasjonen er behandlet og godkjent av hhv LRSK/NSKF

(D) betyr at observasjonen er dokumentert ved foto, video, lyd eller død fugl/del av fugl.

M = hann F = hunn (MM/FF = flertall)
ad. = voksen, utfarget fugl ind. = individ

1K/2K osv angir fugl i sitt 1./2. osv. kalender år. 2K+ betyr at fuglen er født i fjor eller tidligere. (Er i sitt 2. kalenderår eller eldre.) Tilsvarende for 3K+ osv.

Saker som ønskes tatt inn i 2003-rapporten bør sendes LRSK-sekretæren innen 1/3-2004, men det er aldri for sent å sende inn observasjoner. (For NSKF er tilsvarende rapporteringsfrist 1/2-2004.)

Adresse: Harald Våge, Ramsvikveien 147, 8370 LEKNES

e-post: harald.vage@c2i.net

Stripegås - flyttet fra kategori C til E.

Foto: John Stenersen

ARTSGJENNOMGANG

Smålom *Gavia stellata*

Innlandshekking: 1 par i Stormyrbassenget, Hemnes (NRL).

Høye antall: 62 ind. Tjøtta, Alstahaug, 4/5 (PSH).

Min. 60 ind. Klungsetbukta, Fauske 20/4 (VIA, VWE).

Storlom *Gavia arctica*

Vinterobs.: 1 ad. Gjersvoldvika, Laukvik, Vågan 6/3* (FSO).

Høyt antall: Opptil 100 ind. Klungsetbukta, Fauske siste halvdel av mai (THE, VIA, MEG).

Islom *Gavia immer*

Vårobs.: 1 ind. (2K) Klungset, Fauske 17/5 (MEG).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

1 ind. Storvatnet, Tjøtta, Alstahaug 30/3* og 5/10* (PSH).

Fra 2000: 1 ind. i overgangsdrakt Sveavatnet, Vega 24/10* (JAN).

Funn nr. 27-29 i Nordland.

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps*

Fra 2001: 1 ind. i Herøy i perioden 12/3-14/4** (D) (PSH m.fl.). Sett på lokaliteter ved Nord-Herøy og Øksningen. Regnes ikke som nytt funn siden det er svært sannsynlig at dette er samme fugl som ble sett året før. (Var da ny art for Nordland, Norge og Skandinavia!)

Toppdykker *Podiceps cristatus*

1 ind. i sommerdrakt på østsiden av Tenna, Herøy 6-19/5* (PSH). Funn nr. 8 i Nordland.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Andøy: 1 ind. Åse havn 17/11 (JHM).

Bodø: Uvanlig mange eks. på Ilstad denne våren. Største antall: 60 ind. 14/5 (Torbjørn Pedersen, MEG). Dessuten 1 ind. Karlsøyvær naturreservat 19/5 (MEG m.fl.).

Fauske: 4 ind. 17/5 (MEG), 9 ind. 13/8 (THE) og 12 ind. 26/9 (MEG), alle Klungset.

Hemnes: 1 ind. Røssåauren 18/9 (POS).

Meløy: 1 ind. Kunnvalen 22/9 (4 personer Birkelund).

Sortland: 3 ind. (2MM, 1F) i Vikosen 7/4, kurtiserende (BHR).

Træna: 1 mytende ad. på sjøen, Selvær, Træna 27/9 (TKO).

Vestvågøy: 1 ind. i Borgvåg 24/2 (BKL).

Vågan: Overvintrer i Vinjevika, Gimsøya. Største antall: min. 15 ind. 31/3 (JST).

Høyeste antall som er registrert på denne lokaliteten. 4 ind. v/Laukvik 6/3 (FSO).

Horndykker *Podiceps auritus*

Høyt antall: 40 ind. Klungsetbukta, Fauske 25/4 (THE m.fl.). 1 ind. samme sted 24/3 (VIA).

Vinterobs.: *Alstahaug:* 1-7 ind. Offersøy 6/1-30/3 og 6 ind. 1/11. 1 ind. Tjøtta 1/11 (PSH).

Vega: 1 ind. Vallsjø 6/1, 7 ind. Gullsvågsjøen-Gardsøya 16/1, 2 ind. Langskjæret 9/3 og 1 ind. Vallkråka 5/11. Alt (JAN).

Vestvågøy: 1 ind. Vik/Haukland, 23/2 (HVÅ).

Vågan: Min. 4 ind. i Vinjevika, Gimsøya 24/2 (HHO). 7 ind. samme sted 31/3 (JST).

Gulneblire *Calonectris diomedea*

Fra 2001: 1 ind. Røstlandet, Røst 26/9** (MEG, TAA). Ny art for Nordland.

Grålire *Puffinus griseus*

Fra Røst, Røstlandet: 1 ind. 2 dager i august* og 2 ind. 1/9* (SBA). Den siste observasjonen gjort gjennom stuevinduet. Dessuten 1 ind. 15/9* (JST) og hhv. 3/1/1/6 ind. (16,17,24)/9* og 1/10* (MEG).

Havlire *Puffinus puffinus*

Fra Røst, Røstlandet: 1 ind. 18/7 (SBA) og hhv. 1 og 2 ind. 18/8* og 16/9* (MEG).

Havsvale *Hydrobates pelagicus*

14 ind. fanget (12 ringmerket – 2 hadde ring) på Eggum, Vestvågøy 24/8 (HVÅ, HHO).

Havsule *Morus bassanus*

Hekkeendring: Flytellingene 9/6 (Tromsø Museum v/Rob Barrett) viser at det for tiden skjer store endringer i hekkekoloniene på kysten av nordre del av Nordland. I Lofoten er kolonien på Hovsflesa, Vågan forlatt. Ny koloni (65-70 par) etablert på Kvalnesflesa, Vestvågøy. Det er bare noen få km mellom disse. Den siste kolonien ble imidlertid forlatt i midten av august (JST, HVÅ), så etableringen var sannsynligvis mislykket. I Vesterålen ser Ulvøyholmen, Hadsel ut til å ha overtatt som "hovedkoloni" i Nordland (400-410 par). Andre kolonier er Fyllingen, Øksnes (ca. 100 par) og Skarvklakken, Andøy (200-210 par). Den siste i klar nedgang.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Høyt antall: Knappt 1700 ind. på 3 lokaliteter i Herøy 9/2 (PSH, JVI, THC).

Egretthege *Egretta alba*

1 ind. Tjøtta, Alstahaug 9-13/4** (D) (PSH, JVI, LHA). Funn nr. 10 i Nordland.

Gråhege *Ardea cinera*

Høyt antall: Inntil 80 ind. flere steder på Vega i løpet av året (JAN).

Knoppsvane *Cygnus olor*

Hekking: 1 par i Grunnfjord, Øksnes fikk 6 unger der 2 vokste opp (Vidar Carlsen).
9 ad. samme sted 5/3 (BHR).

Andre obs.: *Andøy:* 2 ind. Skogvoll-/Melabukta, Andøy 24/3 (BHR).

Vega: 1 ind. (ikke utfarget) Kjellerhaugvatnet naturreservat 11/2 og 1 ind. Sveavatnet 5/4-21/5.

Vestvågøy: 1 ind. Saltisområdet mars-sept. og 1 ind. (samme?) i Ytre Borgpoll 19-21/5 (HVÅ, Ann Britt Simonsen m.fl).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Hekking: *Andøy:* 3 par med i alt 11 pull. (3+2+6) på Andøya i juni (PSH).

Bø: 1 par gikk til hekking, Kringlevatnet 27/4 (BHR).

Fauske: 1 par med 3 unger Kvitblikkvannet (MEG, THE).

Flakstad: Første hekking i Lofoten. Et par fikk frem 3 unger ca. 20/6 v/Nusfjord (Fridthjof Nygård m.fl.). Alle ungene døde imidlertid etter hvert.

Rødøy: 1 par Brenngårdsvatnet, Jektvik. Her hekket her fra og med 1996 (Bjørn Oddvang).

Sommerobs.: *Vefsn:* 1 ind. Motjernet, Drevvassbygda 4/6 (POS).

Vestvågøy: 6 ind. (2K) i Klevatnet 4/6 (Randi Saupstad) og 2 ind. i Storeidvatnet 6/6 (HHO).

Sædgås *Anser fabalis*

Hemnes: 1, muligens 2 ad. Stormyrbassenget, 31/5-2/6* (KAM m.fl.) Viste hekkeatferd.

Herøy: 1 ad. Tenna 31/7* (PSH). Viste karakterene til underarten *fabalis*.

Røst: 2 ind. Røstlandet 14/5 (SBA).

Positiv underartsbestemmelse av gjessene sett i Nordland er uvanlig. Det er antatt gjessene som sees i fylket er av underarten *fabalis*. Ingen andre underarter er påvist.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Hekkeforsøk: Se tundragås.

Tidlig obs.: 45 ind. Steiro, Sortland 18/4. Tidligste obs. her gjennom en 20-års periode (BHR).

Sommerobs.: 1 ind. (2K+) Tenna, Herøy 4-31/7. Ringmerket (PSH).

Tundragås *Anser albifrons*

Hekkeforsøk. En fugl, trolig hann, som viste karakterene til den østlige underarten *albifrons*, gjorde hekkeforsøk sammen med ei kortnebbgås, trolig ho, ved Farstadvatnet, Vestvågøy. Fuglene ble observert i perioden 6-25/6* (D). Paret la fire egg. Ett ble borte ganske raskt, de tre siste ble knust, årsak ukjent, like før fuglene forlot området. (Per Arne Hattrem, Uliana Briana, m.fl.).

Dette er trolig første gangen tundragås har gjort hekkeforsøk i Norge. Hekking av kortnebbgås er også svært uvanlig på fastlandet.

Fugler som viste karakterene til den vestlige underarten *flavirostris*:

Vestvågøy: 10 ind. i Farstadvatnet 19/9* og 39 ind. (både ad. og juv.) i Saltisen, 15/10* (HVÅ).

Vågan: 7 ind. (2 ad. + 5 juv.) Saupstad, Gimsøy 26/9* (D) (JST).

Fugler som viste karakterene til den østlige underarten *albifrons*:

Røst: 2 ad. Røstlandet 17-18/9* (D) (MEG, THE).

Andre observasjoner: *Herøy*: 1 ind. Sør-Herøy 7/5 (PSH, KIS).

Vega: 1 ind., sammen med grågås, Åsen 21/4 og 30 ind., minst 6-7 juv., Vallsjøøyene 23/9 (JAN).

Grågås *Anser anser*

Høyt antall: 200 ind. på Omnøy, Vega 18/7 og 280 ind. på Dammen, Tenna, Herøy 31/7 (PSH).

Annet: I et reir med 4 egg, Skokkelvikøyen, Vestvågøy, var det ene egget hvitt som et hønseegg (D) (Terje Waag).

Stripegås *Anser indicus*

Vega: 5 ad. i sommerdrakt Damman, Valla 22/5* og 1 ad. sammen med ca. 350 grågås Flovatnet 9/6* (JAN). Dessuten 1 ind. skutt Vika 5/8* (D) (gitt til Arne Follestad). Funnene, nr. 21-23 i Nordland, plasseres i kategori E (se innledning). Høyalpin art som naturlig hører hjemme i Sentral-Asia.

Snøgås *Chen caerulescens*

1 ind. (2K+) på trekk forbi Sør-Herøy, Herøy 11/5* (PSH).

2 ind. Saupstad, Gimsøy, Vågan 12/5* (D) (JST).

1 ad. Røst. Først sett 10/6 v/Skomvær (J. Harjula) så 16/6 v/Gjelfruvær (T.A. Nilssen m.fl.).

Funn nr. 17-19 i Nordland. Plasseres i kategori D. Arten hører naturlig hjemme i Nord-Amerika.

Kanadagås *Branta canadensis*

Vinterobservasjoner: Tjøtta, Alstahaug: 7 ind. 2/1-31/3 og 4 ind. 17/11-19/12 (PSH).

Høyt antall: 42 ind. største antall samme sted 19/9-27/10 (PSH).

Plassert i kategori C. Arten hører naturlig hjemme i Nord-Amerika.

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Vårtrekk: 1 ind. Hopen, Vega 1/4 (Ronny Johansen). Rekordtidlig obs. (JAN).

Høyest antall på Tenna, Sør- og Nord-Herøy, Herøy: 2100 ind. 11/5 (PSH, KIS).

Høsttrekk: 1260 ind. rastende Selvær, Træna 28/9 (TKO).

Sommerobs.: Oversomret for 5. året samme med ei kanadagås på Kvitblikkvannet, Fauske (VIA, VWE, THE).

Ringgås *Branta bernicla*

1 ind. Røstlandet, Røst vel 1 uke fra 27/9 (MEG, HEG, THE).

Gravand *Tadorna tadorna*

Hekking: Alstahaug: Min. 5 par med vellykket Tjøtta. Høyeste antall 24/6 med 91 ind. (PSH).

Herøy: 1 par m/8 pulli Svinøya, Sør-Herøy 4/7. Ny hekkelokalitet. (PSH).

Salten: Flere hekkinger (THE).

Vega: 3 par med 5-6 store unger i juli (JAN).

Vestvågøy: Hekket som vanlig på "yttersida" v/Sandøyrene (17 ind. her 11/5 [HHO]).

Også min. 1 par på "innersida" innerst i Buksnesfjorden. 1 par m/7 store unger sett flere ganger (HHO, HVÅ).

Rustand *Tadorna ferruginea*

Fra 2001: 2 ind. (1 par) Drevjaleira naturreservat, Holandsvika, Vefsn 21/7** (PSH, LHA).

1 M Ljønesøya, Skjerstad 21/7** (VIA m.fl.). Funn nr. 2 og 3 i Nordland.

Mandarinand *Aix galericulata*

1 uvanlig sky M Straumen, Sørfold 2-8/6 (D) (THE, VIA). 17. funnet i Nordland.

Plassert i kategori C. Arten hører naturlig hjemme i Øst-Asia der den nå er uvanlig og i tilbakegang.

Snadderand *Anas strepera*

Hekking: 1 F med 4 halv vokste unger Svavatnet, Vega 17/7* (JAN).

Andre obs.: Alstahaug: Inntil 2 MM og 1 F Ostjøenna, Tjøtta, 21-26/4* og 30/4-6/6* (PSH, JVI, THC).

Herøy: 1 par Oterholmen, Sør-Herøy 27/4* (PSH). 1 par Herøysundet (sør) 19/5* (KIS, POS).

Røst: 1 par 22/5* (D) og 1 ad. M i sept/okt.* (D) Røstlandet (MEG, m.fl.)

Sørfold: 1 par 15/5* (D) og 3MM + 1F 17/5* (D) Godøy (MEG, THE).

Vega: Inntil 2 MM i sommerdrakt Kjellerhaugvatnet 4/5-4/6* (JAN).

Fra 2000: Vega: 1 par Valen, Vallsjø 8/5* (JAN).

Krikkand *Anas crecca*

Vinter-/tidlig vårobs.: Alstahaug: 1 M v/Prestegården, Tjøtta 4/1 (PSH).

Bodø: 2 ind. overvintret Bodøsjøen og 1 ind. v/Fjell 16/2 (THE, VIA, MEG).

Meløy: 1 F Halså 19/1 (NSS).

Rana: 1 par Sveet i Straumen 13/1 (Arne Engås, Einar Furuheim).

Sørfold: 5 ind. Straumen hele vinteren (THE, VIA).

Vega: 1 ind. Valen, Vallsjø 25/3. Dessuten 6 ind. Viksåsøyene, 3 ind. Svavatnet og 3 ind. Færsetvatnet, alle 31/3 (JAN).

Amerikakrikkand *Anas carolinensis*

Fra 2001: 1 M Røssåga like nord for Røssågård, Hemnes 27/5+2/6** (D) (KAM, POS). Funn nr. 4 i Nordland av denne nordamerikanske anda, inntil nylig betraktet som underart av krikkand.

Knekkand *Anas querquedula*

Alstahaug: 1 M Ostjønna, Tjøtta, 13-30/5 (PSH m.fl.)

Fauske: 1 par Kvitblikkvatnet 17/5 (D) (THE, MEG).

Røst: 1 M Røstlandet 9/5 (SBA).

Skjerstad: 1 par Loddvatnet, 27/5 (D) (THE, MEG).

Vega: 1 M Kjellerhaugvatnet 4+27/5 og 2 MM samme sted 4/6. 1 M Øverosen 12/5 (JAN).

Fra 2001: Bodø: 1 M Seinesodden 9/6 (THE m.fl.).

Fauske: 1 M Kvitblikkvatnet 4/6 (THE m.fl.).

Skjeand *Anas clypeata*

Sannsynlig hekking: Kjellerhaugvatnet, Vega (JAN).

Mulig hekking: Røstlandet, Røst (MEG).

Vinterobs.: 1 F overvintret også i år i Straumen, Sørfold (D) (THE, VIA, MEG).

Toppand *Aythya fuligula*

Vinterobs.: 1 F Sundet, Tjøtta, Alstahaug 6/1 (PSH, JVI, THC)

14 ind. Straumen, Sørfold hele vinteren (THE, VIA, MEG).

Bergand *Aythya marila*

Vinterobs.: 1 hunnfarget ind. Holandsosen naturreservat, Vega 8+29/12 (JAN).

Praktærfugl *Somateria spectabilis*

Sen vår-/sommerobservasjon: 1 F i Henningsvær, Vågan 20/5-4/6 (JST).

Stellerand *Polysticta stelleri*

1 F Røstlandet, Røst 2-8/8 (JST, SBA, HEG).

Siland *Mergus serrator*

Høyt antall: Ca. 500 ind.,

Hysvær fjorden, Vega 16/10 (JAN).

Stellerand, Røstlandet 3/8 - 02.

Foto: John Stenersen

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

Fra 2001: 1 M Klungset, Fauske 13-26/5** (D) (THE). Funn nr. 9 i Nordland. Plasseres i kategori C. Arten kommer opprinnelig fra Nord-Amerika.

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Høye antall: 30 ind. i Skifjord, Vestvågøy ca. 23/2 (Karen Nilsen).
21 ind. Bjæringen, Meløy 13/7 (OBI).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

Meløy: 1 ad. Glomfjord mai/juni* (Tor Oscar Lillevold).
Røst: 1 F-farget ind. Storfjellet, Hernyken 14/6* (Tycho Anker-Nilssen, Tomas Aarvak).
Vestvågøy: 1 F v/Skulbruvatnet 11/8* (JST).
Funn nr. 11-13 i Nordland.

Enghauk *Circus pygargus*

Fra 2001: 1 ind. (1K) Tjøtta, Alsten, Alstahaug 5/9** (PSH). Funn nr. 2 i Nordland.

Hønehauk *Accipiter gentilis*

Hekking: På reir flere steder i Vesterålen 26/4 (BHR).

Spurvehauk *Accipiter nisus*

Hekking: 1 par med 3 unger, Skeilia, Alstahaug (PSH, JVI, THC).
Bjæringen, Meløy i april/mai (ABI).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

1 ind. trakk nordøst Igerøy, Vega 1/8* (TKO, Morten Mørkved).
Fra 2001: 1 ind. Kvitblikkvannet, Fauskeidet naturreservat, Fauske 4/6* (VIA, m.fl.).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Vinterobservasjoner: *Andøy*: 1 ind. Hauges 2//12 (Ingunn Bergersen) og 1 ind. Ramså 23/12 (JHM).
Bodø: 1 ind. Bliksvær 15/1 (Alf Pedersen).
Vestvågøy: 1 ind. Moland 1/12 (NVL) og 1 ind. Einangen 25/12 (HVÅ).
Vågan: 1 ind. Grunnfjør 22/2 (FSO), 1 ind. Gimsøya 24/2 (JST) og 1 ind. v/Laukvik 21/12 (FSO).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Hekking: Meløy.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Hekking: Alstahaug, Meløy, Vestvågøy.

Vaktel *Coturnix coturnix*

1 ind. Storholmen, Brasøy, Herøy 5/7* (PSH).
1 syngende ind. Floa, Vega hele juli* (TKO, m.fl)
Funn nr. 5 og 6 i Nordland.

Myrrikse *Porzana porzana*

1 ad. Strendene, Laukvik, Vågan 15/7* (FSO). Funn nr. 11 i Nordland.

Åkerrikse *Crex crex*

1 ind. på gårdsvei, Hestmona-Hestmannøy, Lurøy 12/10* (TKO). Funn nr. 12 i Nordland.

Sivhøne *Gallinula chloropus*

1 ind. Engevikvannet, Meløy 15/5 (Karl Krogh).

Sothøne *Fulica atra*

Hekking: Vestvågøy: 1-2 par i Lomtjern, Offersøy. Sett jevnlig i perioden 9/5-5/10 (NVL). Høyest antall 25/8 med 8 ind. (HHO). Første hekking i kommunen siden 1993. Siste obs.: 1 ind. Storeide 21/10 (HHO)

Andre obs.: Alstahaug: Opptil 4 ind. samtidig på Tjøtta, i perioden 13/4-2/5 (PSH, JVI, THC).

Andøy: Min. 3 ind. Andenes 6/5 (EBE).

Bodø: 2 ind. Seinesvannet 5/5 (THE).

Meløy: 2 ind. Markvatnet 28/4 (A.M. Fuglaas) og 1 ind. Sleipnes 30/5 (H.S. Hammer).

Rana: Individet som ble funnet i forkommen tilstand v/Langvassdeltaet, Rana i des. 2001 (se LRSK-rapporten 2001) overvintret i et fjøs. Ble sluppet i mai og slo seg sammen med 6 andre fugler som var kommet til området (Hans Leiråmo). Videre skjebne ukjent.

Røst: 1 ind. Røstlandet, Røst 29/4-8/5 (SBA) og 1 ind. medio juni (Einar Sæter).

Hekking fra 2001: Bodø: Sett på reir Seinesvannet i mai (THE).

Trane *Grus grus*

Hekking: Min. 3 par i Langvassdeltaet, Rana (Asmund Ravná). Opptil 15 ind. hele forsommeren/våren rundt omkring i Rana og Hemnes (NRL).

Andre obs.: før mai/nord for Saltfjellet: Alstahaug: 2 ind. Tjøtta 26-27/4 (JVI, THC, B. Celius).

Ballangen: 1 ind. Djupåsen 8/5 (Harry Ødegaard).

Hemnes: 3 ind. nær utløpet av Røssåga 21/4 (Steve Bickford, POS).

Valnesfjord: 2 ind. Kosmo 9/6 (Eirik Grønningsæther).

Vestvågøy: 2 ind. Valberg 29/4 (Boy Asle Markussen).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Vinterobs.: 1 ind. Sjøvikstranden, Alsten, Alstahaug 5/1-6/2 (THC).

Avosett *Recurvirostra avosetta*

2 ad. Sjøvikstranden, Alstahaug 6/6* (Trond Sørøy, Roald Jenssen).

Fra 1999: 1 ind. Langstrand, Austbø, Alstahaug august/september* (Roald Jenssen).

Fra 1998: 1 ind. Langstrand, Austbø, Alstahaug 1 uke i mai* (Roald Jenssen).

Funn nr. 8-10 i Nordland.

Heilo *Pluvialis apricaria*

Større antall: Herøy: 350 ind. Dammen, Tenna 27/4 (PSH).

Røst: Opptil 700 ind. Røstlandet sist i april/først i mai (SBA).

Vågan: 268 ind. Saupstad, Gimsøya 26/4 (HHO).

Tidlig vår/sen høst: Alstahaug: 1 ind. Tjøtta 27-28/3 og 3/11 (PSH).

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Tidlig obs.: 1 ind. "flyplassen", Tjøtta, Alstahaug 20/5* (PSH, KIS).

Andre obs.: 1 ind. Ostjønna, Tjøtta, Alstahaug 22/8 (PSH).

Vipe *Vanellus vanellus*

Vinterobs.: Herøy: 1 ind. Tenna 8/2 (meldt til PSH).

Meløy 1 ind. Grønøy, medio des. (Thor Meyer).

Røst: 1 ind. Røstlandet 2/12 (MEG).

Polarsnipe *Calidris alba*

Høye antall: 200 ind. Klungset 17/5 og 330 ind. Røvika 21/5, begge Fauske (MEG).

Sen obs.: 1 ind. Storvollhalsen, Tjøtta, Alstahaug 19/11 (PSH).

Sandløper *Calidris alba*

Tidlig obs.: Alstahaug: 2 ind. i sommerdrakt Ostjønna, Tjøtta 23/5* (PSH).

Hadsel: 3 ind. Hadselsand 4/6 (JST).

Røst: 1 ind. Øyran, Røstlandet 8/6 (JST).

Fra 1998-2001: Hadsel: 3 ind. Hadselsand 19/6-1999 og 4 ind. 26/5-2001 (JST).

Røst: 1 ind. Øyran, Røstlandet 14/6-1998, 6 ind. 29/5-1999, min. 12 og 14 ind. 18+20/6-2000 (JST).

Dvergsnipe *Calidris minuta*

Sannsynlig/mulig hekking: 1 ind. viste tydelig engstelig/uroelig atferd Måøya, Meløy 24/7, men ingen unger ble sett (ØBI, m.fl). LRSK har ikke kjennskap til at denne arten har hekket i fylket.

Vårobs.: 1 ind. Karlsøyvær naturreservat 20/5 (NBL).

Maks. 5 ind. Røstlandet, Røst 23-26/5 (MEG).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Sannsynlig hekking: Vestvågøy: 2 spillende ind. Sandøya 22/7 (JST).

Andre obs.: Alstahaug: Opptil 11 ind. Ostjønna, Tjøtta i perioden 20-30/5 (PSH, JVI, THC).

Bodø: 7 ind. v/Bodøsjøen 25-27/5 (THE).

Misvær: 14 ind. Misvær fjæra 27/5 (THE).

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis*

Fra 1999: 1 ind. på Røstlandet, Røst 11-12/8** (MEG, HEG). Ny art for Nordland.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea*

Vårobs.: 1 ind. Klungset, Fauske 12/5 (NBL).

1-2 ind. Røstlandet, Røst 23-25/5 (MEG).

Myrsnipe *Calidris apina*

Trolig overvintring: 1 ind. Røstlandet, Røst medio mars (MEG).

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

1 ind. i sommerdrakt Ostjønna, Tjøtta, Alstahaug 30/5* (PSH, THC).

Fra 2001: 1 ind. på Røstlandet, Røst 9/6* (Jan Kåre Ness, Olav Lepsøe).

Funn nr. 12 og 13 i Nordland.

Brushane *Philomachus pugnax*

Høyt antall: 210 ind. Tjøtta, Alstahaug 20/8 (PSH).

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Bodø: 1 ind. ringmerket Rønvikjordene 8/10*(D) (SRG).

Dønna: 1 ind. Nordøyvannet, Nord-Dønna 23/8* (AIO, Cecilia Olsen).

Røst: Sett på Røstlandet fra 17/9* med dagsantall opp mot 7-8 ind., en oppsiktsvekkende konsentrasjon ut fra tidligere observasjoner i fylket. Også sett i okt. (MEG, m.fl.)

Vega: 1 ind. Holandsosen naturreservat 27/9* (JAN).

Fra 2000: Vega: Sett ved Vallsjø 29/9* og 15+17/10*. 1 ind. hver gang (JAN).

Enkeltebekkasin *Gallinago gallinago*

Vinterobs.: Min. 3 ind. Dalsbekken, Reipå, Meløy 15/12 (MFA).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

1 spillende M Kosmo, Valnesfjord 16/6* (D) (THE m.fl.).

Rugde *Scolopax rusticola*

Sen hekking: 1 ad. m/1 liten unge (klekt ca. 25/7) v/Kjellerhaugen, Vega 1/8 (JAN).

Svarthalespove *Limosa limosa*

Utenom Lofoten/Vesterålen: Alstahaug: Opptil 14 ind. Ostjønna, Tjøtta 2-5/5 (1 ind.) og 21/5-7/6.

Alle(?) viste karakterene til underarten *islandica* (PSH). 1 ind. Sjøvikstranden, Alsten, 28-29/7 (THC).

Bodø: 1 ind. Seinesodden 26/5 (THE, VIA) og 1 ind. Karlsøyvær naturreservat 17/5 (NBL).

Fauske: 1 ind. Klungset 17/5 (THE).

Hemnes: 1 ind. Stormyrbassenget 1/6 (NRL).

Røst: Flere vår-/sommerobs. Røstlandet samt 3-5 ind. aug.-først i okt. (MEG, THE).

Valnesfjord: 2 eks. Stokland 12/5 (THE).

Vedr. underart.: Vestvågøy: Det har tidligere vært antatt, uten at noen i NVL har studert dette nærmere, at det er den mørke islandske underarten, *islandica*, som besøker kommunen. Under ekskursjonen i Leknesområdet 21/5 ble det sett seks fugler. Kun to av disse viste karakterene til underarten *islandica*. De fire andre viste karakterene til *limosa*. (NVL).

Andøy: 2 ind. som viste karakterene til underarten *limosa* og 1 ind. som viste karakteren til underarten *islandica* først i mai (EBE).

Sortland: 1 ind. som viste karakterene til underarten *limosa* Sandstrand 30/4 (BHR).

Lappspove *Limosa lapponica*

Høye antall: 283 ind. Klungset, Fauske 25/4 (THE, VIA m.fl.).

77 ind. Sjøvikstranden, Alsten, Alstahaug 2/5 (THC).

Sommerobs.: 6 ind. Kirkøyleira, Vega 15/7 (JAN).

Skogsnipe *Tringa ochropus*

1 ind. Røstlandet, Røst 5/5 (SBA).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

Kysthekking: 6 par Seinesodden, Bodø i juli (THE).

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

1 ind. (sannsynligvis 2K) sør av Laukvik 12/8* (FSO).

1 ind. (1K) på trekk Røstlandet, Røst 24/9* (MEG).

Storjo *Catharacta skua*

Bodø: 3 ind. i Vestfjorden v/Helligvær 24/6 (Terje Olsen, Liv Kari Johnsen) og 1 ad. 15/7 (Ståle Prestøy).

Røst: Mange obs. mai-aug. (MEG).

Vestvågøy: 1 ind. utenfor Eggum 11/8 (JST).

Vågan: 1 ind. v/Henningsvær 13/7 (JST).

Dvergmåke *Larus minutus*

4 ind. (alle 3K+) Ostjønna, Tjøtta, Alstahaug 23-27/5* (PSH, JVI, THC).

1 par (2K+) Stormyrbassenget, Hemnes 31/5-2/6* (D) (KAM m.fl.). Viste hekkeatferd.

Funn nr. 22-23 i Nordland.

Sabinemåke *Larus sabini*

Fra 2001: 1 ad. vest av Bleikøya, Andøy 14/8** (POS). Funn nr. 3 i Nordland.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

Fra 2000: 1 3K i Bodø havn, Bodø 6/5** (Torbjørn Pedersen). Ny art for Nordland.

Hettemåke *Larus ridibundus*

Høye antall vinter: hhv. 305/470 ind. 27/1,24/11 Søvik, Alsten, Alstahaug og 470 ind.

Dønna 10/2 (PSH).

384 ind. Sandnes, Langøysundet, Hadsel 11/2 (BHR).

Fiskemåke *Larus canus*

Høyt antall: 550 ind. Tjøtta, Alstahaug 25/4 (PSH).

Annet: 1 albino ind. Napp, Flakstad i mai (D) (Veronica Myhre).

Sildemåke *Larus fuscus*

Tidlig vår: 2 ind. over Klevstad, Vestvågøy 18/3. Viste karakterene til underarten *graellsii* (BKL).

Annet: Noen fugler i Meløy viste karakterene til underarten *intermedius*.

Hekking: 5-7 "lyse" par på Røstlandet, Røst. Flere hekket. Fuglene viste karakterer "midt mellom" underartene *intermedius* og *graellsii* (MEG). Lignende observasjoner på Vestvågøy (NVL).

Mulig hekking av fugler som viste karakterene til underarten *fuscus*: v/Ulvøya, Hadsel (FSO).

Min. 2 par Solværøyene, Lurøy. Arten har vært fraværende fra kommunen i mange år (KAM, Espen og Gaute Dahl).

Gråmåke *Larus argentatus*

Høyt antall: Min. 2000 ind. Tjøtta, Alstahaug 26/1 (PSH).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Høye antall.: Bodø: 5 ind. Bødø havn-Bodøsjøen 12/1 (THE, VIA m.fl.)

3 Grønlandsmåker side ved side i Henningsvær 13/1-02. Foto: John Stenersen

Vågan: Min. 5 ind. Henningsvær 13/1 (JOS).

Røst: 10 ind. Røstlandet først i mars (MEG, HEG, THE).

Polarmåke *Larus hyperboreus*

Høye antall.: Min. 20 ind. i Henningsvær, Vågan 13/1 (JST).

Opptil 30 ind. Røstlandet, Røst jan.-mars (MEG).

Svartbak *Larus marinus*

Høyt antall: 600 ind. Stokka-Sandnessjøen, Alsten, Alstahaug 27/1 (PSH).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

1 ad. Røstlandet, Røst 23/5* (MEG).

Fra 1998: 1 ind. Røstlandet, Røst 25/6 (SBA). Observasjonen er uteglemt fra tidligere rapporter.

Funn nr. 3 og 4 i Nordland.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Høyt antall: 1-2000 ind. (vanskelig å telle) i koloni Kvalnes, Andøy 1/7 (EBE).

Sene obs.: Flere ind. Røstlandet, Røst under vestavind ultimo sept.-okt. (MEG).

Rødnebbterne/makrellterne *Sterna paradisaea/S. hirundo*

Innlandshekking: 137 terner., flest rødnebb-, Stormyrbassenget, Hemnes (NRL).

Hvitvingesvartterne *Chlidonias leucopterus*

Fra 2001: 1 ind. Røstlandet, Røst 26/9** (MEG). Funn nr. 4 i Nordland.

Polarlomvi *Uria lomvia*

1 ad. Andenes, Andøy 5/1* (EBE).

Fra 2001: 1 ind. trakk mot vest Røst, 26/9* (MEG).

Alkekonge *Alle alle*

Høyt antall: 64 ind. i Sortlandsundet, Sortland 13/1 (BHR).

Ringdue *Columba palumbus*

Høyt antall. 78 ind. i en flokk Røssåauren, Hemnes 14/4 (KAM).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Hekking: Vega: Gladstad-Kolstad-området (JAN). Også sett andre steder i kommunen (JAN).

Andre obs.: Alstahaug: 1 ind. Tjøtta 22/4-23/5 (PSH m.fl.).

Grane: 1 ind. Majavatn 16/6 (Einar Sæter).

Meløy: 1 ind. Halså 20/5 (Thor Fagertun) og 1 par Grønøy om våren (Svein Brattøy).

Rana: 1 ind. Grubhei 18/4 (KAM) og 1 ind. Åga 25/4 (Helen Granberg).

Vestvågøy: Min. 2 ind. Gravdal 10-17/11 (eller enda tidligere?) (Mette Larsen).

Vågan: 1-2 ind. i Henningsvær 11/1-10/3 (JST).

Turteldue *Streptopelia turtur*

1 ind. (1K) Røstlandet, Røst 17-21/9* (D) (MEG, THE, HEG).

1 ind. (1K) Myken, Rødøy fra ca. 15/9-9/10* (TKO).

Hubro *Bubo bubo*

Hekking: 20 par på Helgelandskysten fikk frem 37 unger (KAM, Espen Dahl, Frode Johansen).

Støtt, Meløy (K. Sørensen). Antall par ukjent.

Annet: 1 ind. hørt Haugen, Susendal, Hattfjellidal sist i mars. Første registrering her på minst 45 år, men sett på annen lokalitet i kommunen for 15-16 år siden (Bjarne Haugen).

1 ind. Gåsvær, Meløy april (A.M. Fuglaas).

Snøugle *Nyctea scandiaca*

1 ind. på Skomvær, Røst 4/10 (meldt til SBA).

Kattugle *Strix aluco*

1 ind. hørt Dagsvik, Leirfjord 31/3* (PSH, LHA). Funn nr. 7 i fylket.

Hornugle *Asio otus*

1 ind. Slettanskogen, Halså, Meløy 1-20/4 (Kjetil Larsen).

Bieter *Merops apiaster*

Fra 2001: 1 ind. på Skarstein, Andøya 30/7** (D) (Cato Håkonsen). Funn nr. 6 i Nordland.

Blåråke *Coracias garrulus*

Fra 2001: 1 ind. Røstlandet, Røst 21/9** (D) (MEG, TAA, SBA). Funn nr. 5 i Nordland. Ikke sett i fylket siden 1958.

Hærfugl *Upupa epops*

1 ind. Gladstad, Vega 13/9* (Mona Gilstad). Sannsynligvis samme ind. Vegstein 1/11 (Monica Silseth meldt til Arne Follestad).

1 ind. Aldersundet, Lurøy 19/9* (Magne Jøsevoll).

Vendehals *Jynx torquilla*

1 ind. Røstlandet, Røst 20/8 (MEG).

Gråspett *Picus canus*

Alstahaug: 7 obs., hver på 1 ind. på 4 ulike steder i perioden 17/3-4/12 (PSH, LHA). Dessuten 2 ubestemt grå-/grønnspekk på Tjøtta (meldt til PSH).

Hemnes: 1 ind. Kongsdalen påsken (Elias Bjørnå) og 1 par Stormyrbassenget 1/6 (NRL).

Lurøy: 2 syngende ind. Gjerøy 10/10 (TKO).

Meløy: 1 ind. Engavågen 4/4 og 1 ind. Halså 8/4 (ØBI).

Grønnspekk *Picus viridis*

1 ind. på foringsplass Skonseng, Rana ca 20/3 (Egil Kalkenberg meldt til Magne Myklebust).

1 ind. hørt Granlia, Tosbotn, Brønnøy 4/8 (POS).

Svartspekk *Dryocopus martius*

Sannsynlig hekking: 1 ind. i og ved reirhull Sætra, Hemnes 21/4* (POS, Steve Bickford).

Ellers 7 forskjellige obs. i Rana og Hemnes. Opptil 2 ind. samtidig (NRL).

Dvergspett *Dendrocopos minor*

1 ind. Bjæringen, Meløy 10/2 (ABI).

Tretåspett *Picoides tridactylus*

Nordfylket: 1 M Forfjorddalen, Andøy 8/4 (Ole Petter Bergland).

Sandsvale *Riparia riparia*

Hekking: Noen få par v/Vik kirkegård, Vestvågøy (HHO).

Tartarpiplerke *Anthus trivialis*

1 ind. Husøy, Træna 26-27/9* (TKO). Funn nr. 6 i Nordland.

Lappiplerke *Anthus cervinus*

1 ad. Åsen, Vega 29/7* (TKO, Morten Mørkved).

1 ind. Prestegården, Tjøtta, Alstahaug 5/10* (PSH).

Gulerle *Motacilla flava*

Kysthekking. 1 par, karakterene til underarten *thunbergi* (såerle), Røstlandet, Røst (MEG, H. Dypfest).

Sitronerle *Motacilla citreola*

Fra 2001: 1 1K på Røstlandet, Røst 19/9** (MEG). Funn nr. 5 i Nordland, alle på Røst!

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii*

Fra 2001: 1 M på Røstlandet, Røst 9/6* (Jan Kåre Ness, Olav Lepsøe). Funn nr. 7 i Nordland av denne underarten av linerle.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Høye antall: Hamarøy: 530 ind. Tranøy 9/11 (PSH).

Sortland: Nærmere 1000 ind. v/Sortland ca. 15/11 (meldt til Ole Petter Bergland).

Generelt mye sidensvans dette året, særlig i nordfylket.

Hekking/sommerobs. Ballangen: 3 ind. Djupåsen 4/8. Mange senere på høsten (Harry Ødegaard).

Røst: 2 ind. Røstlandet, Røst medio mai (SBA).

Valnesfjord: Flere obs. i Kosmo, Valnesfjord juni. Mulig hekking. (Meddelt THE).

Vestvågøy: Sett flere steder i juli: 2 juv. på Sandberg (Johan Sirnes), 2-3 ind på Toftan siste 3 uker (May Arild, HVÅ). Nyutflytne unger sett matet på Bøstad (Einar Strømnes).

Vågan: Store Molla, Vågan både i juni og juli. Unger ble sett matet (FSO). Hekket muligens også i Svolvær (Ingrid Arctander). Sett en rekke steder i løpet av sommeren.

Første gang arten er registrert hekkende i Lofoten.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes*

Vinterobs.: Alstahaug: 1-2 ind. Parkveien, Tjøtta både først og sist på året (PSH). 1 ind. Søvikmoen, Alsten 24/12 (THC).

Meløy: 1 ind. (1K) inne i syrefabrikken i Glomfjord, Meløy 25/12 (MFA).

Vega: 1 ind. Vallsjø 29/12 (JAN).

Rødstrupe *Erithacus rubecula*

Vinterobs.: 1 ind. overvintret Helligvær, Bodø (Torbjørn Pedersen) og 1 ind. fra okt. 2001-21/1 (THE).

1 ind. Søvikmoen, Alstahaug 25-30/12 (THC).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Tidlig obs.: 1 F Tjøtta kirke, Alstahaug 16/4 (PSH).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Sen obs.: 2 ind. Røstlandet, Røst de første dagene av okt. Hadde trekk som pekte mot den grønlandske underarten *leucorhoa*, men dette ble ikke sikkert fastslått (MEG).

1 ind. Gullsvågsjøen, Vega 6/10 (JAN).

Gråtrost *Turdus pilaris*

Høyt antall: 10.000 ind. Alsten, Alstahaug 19/10 (PSH).

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

1 ind. (1K) Røstlandet, Røst 19-20/8* (MEG, THE)

1 ind. ringmerket Rønvikjordene, Bodø 4/9*(D) (SRG). Funn nr. 5 og 6 i Nordland.

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Uvanlig mange observasjoner både i Nordland og Norge for øvrig høsten 2002.

Bodø: 4 ind. ringmerket Rønvikjordene, Bodø i sept.* (D) (SRG).

Røst: Røstlandet: 1 ind. (1K) 19/8*. Min. 9 ind. (1K + 1 ad. F) i perioden 14/9-6/10* (D). Flere ringmerket (MEG, m.fl.).

Træna: 1 ind. (1K) Husøy 27/9* (TKO).

Vestvågøy: 1 ind. (1K) ringmerket Toftan 17/9* (D) (HVÅ).

14 funn i Nordland før 2002.

Møller *Sylvia curruca*

Alstahaug: 1 syngende M Kværnholmen, Tjøtta 20/6 (THC).

Meløy: 1 syngende M Bjærfangfjord 29/5 (Ole Birkelund) og 1 syngende ind. Spildra 3/7 (MFA).

Røst: Flere obs. Røstlandet sen vår og om sommeren med maks. 2 ind. (HEG).

Dessuten 1 ind. 19/8 (THE) og 1 ind. 1-3/10* (D) (MEG, HEG, J.H. Magnussen).

Træna: 1 ind. Selvær 25-29/9 og 1 ind. Husøy 26+27/9 og 2/10. Sannsynligvis 3 ind. (TKO).

Tornsanger *Sylvia communis*

Alstahaug: 1 ind. på 2 lokaliteter Tjøtta 25-30/5 (PSH, JVI, THC).

Bodø: 1 syngende M Karlsøyvær 20/5 (NVL), 3 syngende MM Rønvikjordene i mai (THE) og 1 ind. ringmerket samme sted 6/8 (SRG).

Rana: 1 syngende ind. Ravnå, Langvassdeltaet 18/5 (Asmund Ravnå).

Røst: Regulær på Røstlandet vår/sommer. Maks. 3 ind. medio aug. Ikke sett i sept. (MEG).

Valnesfjord: 3 syngende MM Kosmo 16/6 (THE).

Hekking fra 2000: *Nesna*: 1 F matet unger først i august (AIO).

Hagesanger *Sylvia borin*

Sen obs.: Sett på Røst til midten av okt. (MEG).

Munk *Sylvia atricapilla*

Tidlig obs.: *Alstahaug*: 1 M "flyplassen", Tjøtta 25-30/5 (PSH, JVI, THC).

Bodø: 1 ind. Hunstadmoen 7/3 (Per Altermark).

Vinterobs.: *Andøy*: 1 M Åse 23/12 (JHM).

Vågan: 1 ind. i Laukvik, i jan. (FSO).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Hhv. 3 og 1 ind. Røstlandet, Røst 30/9* og 2/10* (D) (MEG, HEG, J.H. Magussen).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

Røst: Hele 6 ind. Røstlandet 17-20/8 samt 1 ind. 14/9 (MEG, THE).

Herøy: 1 ind. hørt syngende Silvalen 12/8 (AIO).

Træna: 1 ind. Selvær 27-29/9 (TKO, Trygve Selvær).

Vågan: 2 ind. Laukvik i aug./sept. 1 ringmerket 13/9 (D) (FSO).

Fuglekonge *Regulus regulus*

Vinterobs.: 2 ind. Søvikmoen, Alsten, Alstahaug 30/12 (THC).

Fra 2000 og 2001: 3 ind. 9/12-2000 og 1 ind. 31/12-2001, begge Tjøtta, Alstahaug (PSH).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Rana: 8 ind. Åsheim, Plurdalen, Rana 13/10 (KAM).

Vestvågøy: 1 ind. Stamsund 25/11 (Ann Britt Simonsen).

Vågan: 4 ind. Sandsletta 10/2 (FSO).

Løymeis *Parus palustris*

1 ind. Halså 2/3 (ØBI) og 2 ind. Spildra 3/7 (MFA), begge Meløy.

Lappmeis *Parus cinctus*

Fra 2001: 1 ind. på foringsplass Umbukta, Rana 18/11-jul (Inger Hamre).

Svartmeis *Parus ater*

Nordfylket: *Andøy*: 1 ind. Ånes 26/12 (JHM).

Røst: Opptil 5 ind. Røstlandet flere dager medio okt. (HEG, MEG, THE).

Sortland: Min. 3 ind. Steirolia 7/2 (BHR).

Vestvågøy: 1 ind. i Stamsund i uke 51-52 (Ann Britt Simonsen).

Vågan: 1 ind. Framnesvik, Store Molla 22/9 (FSO) og 1-2 ind. i Henningsvær 1-4/10 (JST).

Blåmeis *Parus caeruleus*

Hekking: *Herøy*: 1 par Silvalen, også i 2001 (AIO), og 1 par Nord-Herøy (Vivian Olsen).

Annet: *Nordfylket*: Fugler fra invasjonen høsten 2001 var fortsatt å se:

Sortland: 1 ind. på Sortland 10+12+22/3 og 1 par 1. halvdel av april (BHR).

Vestvågøy: Opptil 3 ind. Klevstad 13/3 (BKL). Sett samme sted om høsten. 2 ind. på Bøstad i ca. 1 mnd fra 8/2 (Kjell Dølvik).

Vågan: 1-2 ind. Svolvær 20/1-29/3 (Ingrid Arctander) og 1 ind. Henningsvær 27/1-10/3 (JST).

Spettmeis *Sitta europaea*

1 ind. på foringsbrett Lindset, Vefsn "høsten 2001- (i alle fall) 25/1* (Jan Ove Lindset). Funn nr. 6 i Nordland.

Trekryper *Certhia familiaris*

Alstahaug: 2 ind. Skeilia, Alsten 4/4, 1 ind. Høgåsen, Sandnessjøen 20/9 og 1 ind. Parkveien, Tjøtta 3-13/10 (PSH).

Andøy: 1 ind. Forfjorddalen 8/4 (Ole Petter Bergland).

Fauske: 1 ind. Tortenlia 5/1 (VIA, VWE).

Tornskate *Lanius collurio*

2 ind. (1K) Røstlandet, Røst 14-16/9* (D) og 1 ind. frem til 20/9* (D) (MEG, HEG, THE). Funn nr. 18 i Nordland.

Varsler *Lanius excubitor*

Bodø: 1 ind. Mørkvedbukten 27/9 (MEG).

Leirfjord: 1 ind. funnet død Simsø, Leland ca. 15/11 (Stian Johansen m.fl.).

Rana: 1 ind. på foringsplass Umbukta, 1/12-2001-primo januar (Inger Hamre) og 1 ind. Mo i Rana by, medio februar (Brynjar Karlsen).

Vega: 1 ind. Holandsosen naturreservat 7/9 (JAN).

Nøtteskrike *Garrulus glandarius*

Nordfylket: På foringsplass Bjørkåshøgda, Ballangen oktober (Harry Ødegaard).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

1 ind., Sætermoen, Skonseng, Rana 14/11 (Maya og Rolf Sætermo).

1 ind. 3/11 (THE) og 1 ind. 1/12-ut året (Kirsten Norbereggen), begge Junkerdalen,

Saltdal.

Alle tre er mulige sibirnøttekråke *N. C. Macrorhynchos*,

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Alstahaug: 1 ind. Svinnes, Tjøtta 6/11(PSH).

Herøy: 1 ind. Solheim, Sør-Herøy 18/5 (PSH m.fl.).

Meløy: 1 ind. Kjeldal april (Bård Kildal).

Rosenstær *Sturnus roseus*

Fra 2001: 1 ad. (M?) Skomvær, fyr, Røst 20/9** (D) (MEG, TAA, SBA). Funn nr. 11 i Nordland.

Bokfink *Fringilla coelebs*

Vinterobs.: *Alstahaug*: 1 F Parkveien, Tjøtta 2-26/1 (PSH).

Vega: 1 M på foringsplass Vallsjø 24+26/2 (JAN).

Vestvågøy: 1 M på Gravdal 20/1-25/2 (HHO).

Vågan: 1 M Henningsvær 27/1 (JST).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Vinterobs.: *Alstahaug*: 1 F Søvikmoen, Alsten 25/12-01-6/2 og 29/12 (THC).

Bodø: 1 ind. Rønvikjordene 14/2 (THE m.fl.).

Skjerstad: 6 ind. Evenseth januar (THE m.fl.).

Vestvågøy: Inntil 13 ind. på Gravdal 1/1-10/2 (HHO). 3 ind. Toftan 3/2 (HVÅ) og 1 M samme sted 1/12 (May Arild).

Vågan: 1- 2 MM Laukvik 1/1-22/2 (FSO) og 1 ind. Svolvær 20/1 (Ingrid Arctander).

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Vinterobs.: 1 ind. Sand, Hadsel 20/12 (FSO).

Gråsisik *Carduelis flammea*

Høyt antall: 600 ind. Alsten, Alstahaug 19/10 (PSH).

Brunsisik *Carduelis cabaret*

Herøy: 3 ind. Silvalen 21/8 (AIO).

Røst: 1 ind. Røstlandet 3/10 (D) (MEG, HEG). Ny art for kommunen.

Træna: 1 ind. Selvær 24/9 (TKO).

Vestvågøy: 1 ind. ringmerket på Toftan 20/9 (HVÅ).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Andøy: 1 M Åse, Andøy 5/9* (JHM).

Rana: 6-7 ind. av begge kjønn Fagerli, Rana medio des.* (KAM).

Røst: Min. 7 ind. (1 ringmerket) på Røstlandet 17-20/8* (D) (MEG,THE).

Vågan: 4 ind. (1M + 3 hunner/ungfugl) Dalen, Laukvik 4/10* (FSO).

Det har gått "rykte" om uvanlig mange observasjoner dette året. Her taes kun med dokumenterte.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

1 ind. (1K) Røstlandet, Røst 18-20/8* (D) (MEG, THE, SBA). Første offisielle funn på Røst.

1 ind. ringmerket Rønvikjordene, Bodø 5/9* (D) (SRG).

Funn nr. 8-9 i Nordland.

Konglebit *Pinicola enucleator*

Alstahaug 3 ind. (2MM & 1F) Skeilia, Alsten 29/7* (PSH).

Hemnes: 30 ind. Valla medio des. (Ellen Murbræck, KAM).

Rana: 1 hofarget ind. på foringsplass Åga flere dager ultimo des. (Jorun Zahl, Einar Furuheim).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*

Flakstad: 1 ind. Fredvang, Flakstad 18/4* (Synnøve og Sten Solhaug).

Meløy: 1 ind. Bjæringen, Meløy 20/4* (Dagfinn Birkelund).

Rana: 1 ind. på foringsbrett Reinforshei, Rana fra julen 2001-30/1* (Frank Mathiesen) og 1 par Grubhei, Rana 24-28/12* (F kun 28/12) (KAM, E. Furuheim, Ellen Murbræck).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Hekking: Som vanlig noen par på Gimsøymyrene, Vågan (HVÅ).

Høyt antall: 35 ind. 17/9 og 15 ind. 22/9 Røstlandet, Røst (MEG).

Gulspurv *Emberiza citrinella*

Alstahaug: 7-8 ind. Sjøvikmoen, Alsten 29/12 (THC).

Vågan: 1 M i Laukvik jan./feb. og 2MM 6/3, 2 ind. v/Strønstad skole 22/1, 8 ind.

Vestpalleidet 10/2 og 5 ind. 21/2 (FSO).

Rettinger: 2001-rapporten.

Selv om en forsøker etter beste evne, også ved hjelp fra andre, å unngå feil, blir det alltid noe å rette:

Denne gangen gjelder det initialer: Initialene til Paul Shimmings er noen steder blitt til PHS. *Det riktige skal være PSH*. På grunn av en misforståelse er Tommy A. Andersen (TAA) blitt til Truls A. Andersen (TRA). *Alle TRA skal derfor rettes til TAA*. For snadderand på Vestvågøy skal det stå *HVÅ – ikke HMV*. For løvmeis i Meløy skal det stå *MFA – ikke MAF*.

Observatørliste:

ABI-Asle Birkelund
AIO-Atle I. Olsen
BHR-Bjørn H. Røsshag
BKL-Børge Klevstad
EBE-Espen Bergersen
FSO-Frantz Sortland
HEG-Håvard Eggen
HHO-Helge Emil Holand
HVÅ-Harald Våge
JAN-Johan Antonsen
JHM-Jørn Helge Magnussen
JST-John Stenersen
JVI-Johan Vikan
KAM-Kjell A. Meyer
KIS-Kjell Isaksen
LHA-Lise Hatten
MEG-Martin Eggen

MFA-Magnar Fagerli
NRL-NOF Rana lokallag
NBL-NOF Bodø lokallag
NVL-NOF Vestvågøy lokallag
NSS-NOF Sør-Salten lokallag
OBI-Ole Birkelund
POS-Per Ole Syvertsen
PSH-Paul Shimmings
SBA-Steve Baines
SRG-Salten Ringmerkingsgruppe
THE-Thor Edgar Kristiansen
THC-Thomas Holm Carlsen
TKO-Terje Kolaas
TAA-Tommy A. Andersen
VIA-Viggo I. Albertsen
VWE-Veronica Wennberg
ØBI-Øystein Birkelund

*Havsula har endret hekkemønster i fylket i rapporteringsperioden.
Foto: John Stenersen*

Prosjekt hønehauk Nordland 2001-2003

av Jim Tovås Kristensen

Innledning:

NOF- Rana lokallag har nå i tre år jobbet med å kartlegge hønehaukbestanden i Nordland fylke. Prosjekt hønehauk Nordland ble startet våren 2001 og har blitt støttet økonomisk gjennom Fylkesmannens miljøvernaveidings vilttiltak midler. I løpet av prosjektperioden har antall kjente hønehauklokaliteter i fylket blitt godt og vel doblet. NOF- Rana lokallag har stått for koordineringen, men mange andre fugleinteresserte har deltatt med nyleting, kontroller og tips.

Nordland er det nest største fylke i Norge med et areal på 38 327 km² fordelt på 45 kommuner. Det produktive skogsarealet i fylket er beregnet til 4010 km². Å kartlegge bestanden av en så "usynlig" art som hønehauken i vårt lange og stedvis geografisk vanskelige fylke er nokså tidkrevende.

Hønehauken (*Accipiter gentilis*) er en rovfugl som er skapt til jakt. Hønehaukens forholdsvis korte, brede vinger og lang stjert gjør den i stand til å jakte svært effektivt i skogsterreng og kulturlandskap. Den har også en unik evne til å tilpasse seg ulike klima og miljø, og finnes i skogsterreng i hele Europa. Hønehauken er en art med en negativ bestandsutvikling. Selv etter fredningen i 1971 har denne trenden fortsatt. En av årsakene til tilbakegangen er at artens foretrukne leveområde gammelskogen har vært et offer for det moderne skog-

bruket. Dette har ført til at kartleggingsprosjekter har vært satt i gang i flere fylker og hønehauken ble oppført i den nasjonale rødlista for Norge klassifisert som sårbar (V).

Mål og metode:

Målsetningen med prosjektet var å kartlegge flest mulige hønehauklokaliteter i Nordland og dermed få en oversikt over bestandsstørrelsen. Gjennom prosjektet har vi kartlagt alle hekkeplasser av hønehauk, samt utgatte hekkeplasser, for å se på årsaken til at lokaliteten var forlatt. Vi har også sett på hvilke treslag som hønehauken velger som reire i Nordland. Videre var målsetningen å bevare hekke-lokalitetene for fremtiden.

For å samle inn opplysninger om hønehauken i de forskjellige kommunene benyttet vi oss av lokalkjente ressurspersoner, kommunenes registreringer, snakket med medlemmer i NOF - Nordland, litteratursøk og eget feltinnsats. Som et utgangspunkt da prosjektet startet opp hadde vi tilgang til Fylkesmannens tidligere registreringer av hønehauk og våre egne kjente lokaliteter. Det har fra NOF- Rana lokallag sin side vært lagt ned en betydelig innsats.

Resultater:

Da prosjektet startet i 2001 kjente vi til ca 48 lokaliteter i fylket. Etter 3 års jobbing kjenner vi nå til 109 lokaliteter fordelt på 25 kommuner. Dette er NOF- Rana lokal-

lag og prosjektdeltakerne svært fornøyde med. I det første prosjektåret 2001 ble det registrert 18 nye lokaliteter, i 2002 29 nye lokaliteter og i 2003 14 nye lokaliteter. Totalt har prosjektet kartlagt hele 61 nye lokaliteter og 7 territorier uten kjente reir. I tillegg har det blitt registrert 8 utgåtte lokaliteter. Årsaken til at 7 av lokalitetene var utgått kan knyttes til hogst og i et tilfelle var stormskader på skogen årsaken.

I løpet av perioden 2000 til 2003 vet vi med sikkerhet at det har vært hekking ved 71 forskjellige lokaliteter rundt om i fylket, og at det har vært aktivitet i ytterligere 11 lokaliteter uten at det har blitt påvist hekking. Den korteste avstanden mellom to bebodde lokaliteter ble registrert i Saltdal. Denne avstanden var 3,9 km i luftlinje. Det er tidligere blitt registrert en kortere avstand mellom to andre lokaliteter i fylket, men i prosjektperioden var kun den ene av de to lokalitetene i bruk.

I prosjektperioden har vi også prøvd å få en oversikt over hekkesuksessen til hønsehauken i Nordland. I 2001 ble det registrerte 37 hekkinger, i 2002 40 hekkinger og i 2003 29 hekkinger. I enkelte tilfeller ble lokalitetene besøkt mens ho ennå ruget. I disse tilfellene er hekkeresultatet usikkert (DU). En hekking ble karakterisert som sannsynlig hvis paret i lokaliteten viste hekkeitferd og varslet, uten at kjente reiralternativer var i bruk eller nye reir ble funnet. En hekking ble karakterisert som mulig når paret hadde bygd på kjent reir i lokaliteten, uten at reiret ble tatt i bruk. Paret kunne da ha flere reiralternativer i området som vi ikke fant.

Resultatene fra registreringen viser at 2001 og 2002 var to gode hekkeår for hønsehauken. Da fikk parene frem 2,64 og 2,77 unger i snitt. Hekkeåret 2003 var et betydeligere dårligere år. Da fikk parene frem 2,38 unger i gjennomsnitt. Ved kontroll av lokalitetene i 2003 hadde en god del av parene bygd på reiret, men ikke pyntet det. De oppholdt seg altså i lokaliteten, men valgte ikke å gå til hekking.

Hvis man sammenligner hekkesuksessen til innlandsparene og de parene ved sjøen var det stor forskjell i 2003. Ved de 10 lokalitetene med kjent hekkesultat som ligger i innlandet var det i gjennomsnitt 2,10 unger, mens ved de 11 lokalitetene som ligger ved sjøen var det i gjennomsnitt 2,64 unger.

Prosjektet har også registrert hvilket treslag hønsehauken i Nordland bruker som reiret. Sør for Saltfjellet hekker hønsehauken først og fremst i gammel gran-skog. Her ble det kun registrert 5 reir i furu, 1 i hemlokk og 1 i bjørk. Resten av reirene lå i gran. Nord for Saltfjellet er det større variasjon i valg av treslag. Her hekker hønsehauken stort sett i gammel furuskog og gammel løvskog (osp og bjørk), men det ble registrert hele 27 reir i granplantefelt, 3 reir i sitkagranplantefelt og 1 i rogn. I de lokalitetene nord for Saltfjellet hvor det ble registrert reir i granplantefelt lå disse stort sett i nærheten av sjøen.

I flere lokaliteter er det 4 kjente reiralternativer, men ved en lokalitet i Rana er det registrert hele 5 reiralternativer.

Tegnforklaring tabell 1:

DU = Hekking påvist, men resultat usikkert

DM = Mislykket hekking

Tabell 1: Kommuneoversikt over antall kjente lokaliteter perioden 2001- 2003, samt resultater for 2003.

Kommune	Antall kjente lokaliteter 2001	Antall kjente lokaliteter (terri-torier) 2002	Antall kjente lokaliteter (terri-torier) 2003	Reg. utgatte lokaliteter	Antall nye lokaliteter (terri-torier) 2003	Antall hekninger pr. kommune 2003 (ant. unger)
Alstahaug	1	1	1			
Andøy	2	2	2			1 (DM)
Ballangen	2	2	2			
Beiarn	4	4	4			1 (2)
Bindal	0	0	0			
Bodø	0	0	0			
Brønnøy	2	2	3	1	1	1 (DU)
Bø	0	0	0			
Dønna	0	0	0			
Evenes	0	2	2			
Fauske	1	5	5			1 (3)
Flakstad	0	0	0			
Gildeskål	0	1	1 (1)		(1)	1 (3)
Grane	5	5 (1)	5 (1)			1 (min 2)
Hadsel	2	3	5		2	3 (4, 2, 2)
Hamarøy	5	7	7 (1)		(1)	1 (DU)
Hattfieldal	5	7	7			2 (min 3, min 1)
Hemnes	3	5	6 (1)	1	1 (1)	5 (DU, 3, 2, DU, 1)
Herøy	0	0	0			

I lokaliteter
i et begrenset
Resultatene
Røsshags r

ene er reir(ene) kjente, mens i et territorie er det aktivitet/hekkeatferd av hønschauk
enset område, men det er ingen kjente reir.

ene fra kommunene Andøy, Hadsel, Bø, Sortland og Øksnes kommer fra Bjørn
s registreringer.

Herøy	0	0	0	0	0	0			
Leirfjord	0	0	0	0	0	0			
Lurøy	0	0	0	0	0	0			
Lødingen	0	0	0	0	0	0			
Meløy	2	2	3	1	1	1	1 (3)		
Moskenes	0	0	0	0	0	0			
Narvik	0	4	4						
Nesna	0	0	0						
Rana	9	12	13 (2)	4	1 (2)	3 (DU, min 3, min 1)			
Rødøy	0	0	0						
Røst	0	0	0						
Saltdal	6	7	10 (1)	2	3 (1)	2 (DM, 3)			
Skjerstad	1	2	3	1	1				
Sortland	4	5	5			4 (1, 2, 3, min. 3)			
Steigen	5	5	5						
Sømna	0	0	0						
Sørfold	2	4	4			1 (3)			
Tjeldsund	0	1	1						
Træna	0	0	0						
Tysfjord	2	4	6		2	1 (DU)			
Vefsn	2	2	4		2				
Vega	0	0	0						
Vestvågøy	0	0	0						
Vevelstad	0	0	0						
Værøy	0	0	0						
Vågan	0	0	0						
Øksnes	1	1	1						
Sum	66	95 (1)	109 (7)	8	14 (6)	29 (min 50 unger på 21 lok.)			

Tabell 2: Hekkeresultat for Nordland fylke i perioden 2001- 2003

	Antall lokaliteter 2001	Antall lokaliteter 2002	Antall lokaliteter 2003
0 - lokaliteten er ikke besøkt		21	37
A - ingen indikasjon på hekking		20	26
B - mulig hekking		12	14
C - sannsynlig hekking		2	3
D - hekking påvist	22	30	21
DU - hekking påvist, men resultat usikkert	13	6	6
DM - mislykket hekking	2	4	2
Antall besøkte lokaliteter	ca 51	74	72
Antall hekkinger (D, DU og DM)	37	40	29
Antall unger (gj.snitt unger pr hekking)	58 (2,64)	83 (2,77)	50 (2,38)

Tabell 2 viser hekkeresultatet for de kjente og kontrollerte lokalitetene av hønseshauk i Nordland i perioden 2001-2003.

Oppsummering:

Vi har vært et fåtall personer som har brukt mye tid på hønseshauken disse tre årene. Et utallig antall timer har vært brukt til nyleting, kontroller, telefoner, kartstudier og nøye føring av lokalitetsoversikter. Resultatet er vi fornøyde med, men det kunne nok ha vært enda bedre. I Nordland kjenner vi nå til 109 lokaliteter og 7 territorier uten kjente reir. I tillegg har vi registret 8 utgåtte lokaliteter. Prosjektet har registrert hekkende hønseshauk i 25 av Nordlands 45 kommuner. I løpet av 3 år har det blitt kartlagt hele 61 nye lokaliteter i fylket. Både antall kartlagte kommuner og antall lokaliteter hadde nok vært høyere dersom vi hadde vært flere prosjektdeltakere. Flere av kommunene vi har jobbet i huser garantert flere par, men det er spesielt kommunene Bindal, Vevelstad, Brønnøy, Sømna, Vefsn og Grane, samt noen kommuner nord i fylket som vi mener ikke er godt nok undersøkt. De lange avstandene og få kontaktpersoner

gjorde at disse kommunene så å si ikke har vært undersøkt. Mangelen på deltakere har også ført til at vi ikke har klart å kontrollere alle eldre lokaliteter som Fylkesmannen hadde oversikt over før kartleggingen startet. Det er derfor mulig at enkelte av de 109 kartlagte lokalitetene kan være utgått.

I de store kommunene Rana og Saltdal er det per i dag registrert flest lokaliteter. Antall hønseshauklokaliteter har vist seg å være noe høyere enn antatt i disse to kommunene enn da vi startet kartleggingen. Siden store deler av fylket ikke er kartlagt er det vanskelig å anslå hvor mange hekkende par det er i Nordland. Gjennom prosjektet har det blitt registrert hekking ved 71 forskjellige lokaliteter i perioden 2000 til 2003, og aktivitet i ytterligere 11 uten at det har blitt påvist hekking. I kommunene sør i fylket som er dårligst kartlagt hekker det nok en god del hønseshaukpar vi ikke kjenner til. På

Tabell 3: Treslag benyttet som reirtre av hønsehauk i Nordland

Treslag	Antall	Prosentvis
Gran	102	52,6 %
Furu	68	35,1 %
Bjørk	10	5,2 %
Osp	9	4,6 %
Sitkagran	3	1,5 %
Rogn	1	0,5 %
Hemlokk	1	0,5 %
Total	194	100 %

Tabell 3 viser oversikt over treslag benyttet som reirtre av hønsehauk i Nordland. I oversikten er også kjente uthogde og eldre reirlokalteter tatt med. Totalt er det registrert reir av hønsehauk i 7 forskjellige treslag i Nordland.

bakgrunn av det vi vet i dag, anslår vi at det er mellom 120 og 150 hekkende par i Nordland.

Hekkesuksessen har variert de 3 årene prosjektet har pågått. 2003 skilte seg ut som det dårligste, selv om antall besøkte lokaliteter var høyt. Den dårlige mattilgangen var nok årsaken til at så få par gikk til hekking, noe man også så hos jaktfalk og kongeørn. Selv om vi totalt kjenner til langt færre lokaliteter i nærheten av sjøen, viste registreringen i 2003 at disse parene i gjennomsnitt fikk frem flere unger enn de i innlandet. Datamaterialet er lite, men forskjellen er tydelig. Årsaken til at så mange par gikk til hekking ved sjøen og at disse fikk frem flere unger i gjennomsnitt, er trolig at nærings-tilgangen er større og mer stabil enn i innlandet. I innlandet har prosjektet kun registrert 10 vellykkede hekkinger i 2003. I Saltdal kommune ble det kun registrert 1 vellykket hekking og en mislykket hekking i 2003, men ved 7 andre lokaliteter ble det registrert aktivitet av paret uten at vi kunne påvise hekking.

Årsaken til at tallet mulige hekkinger er såpass høyt i 2002 og 2003 er prosjekt-deltakernes kapasitet. I løpet av feltseongen er det mange områder som skal ny-letes og mange kjente lokaliteter som skal kontrolleres. I noen lokaliteter der det var konstatert aktivitet av hønsehauk, hadde vi kun kapasitet til å sjekke de kjente reirene, og ikke tid til å lete etter flere reiralternativer.

Variasjonen i valg av treslag til reirtre var størst nord for Saltfjellet. At variasjonen i valg av treslag var størst nord i fylket var ventet siden dette er utenfor granas naturlige utbredelse. Ved leting etter nye lokaliteter var det helt klart vanskeligere å finne reirene i gran enn i furu, osp og bjørk. Enkelte reir i grantrær var så godt skjult at det kun var mulig å se reiret fra et bestemt punkt i terrenget. I furu, bjørk og osp syntes reirene ofte på lang avstand, særlig hvis reiret hadde stor dimensjon.

I løpet av prosjektperioden på 3 år fikk de kjente parene i Nordland fram omlag 256

unger til sammen hvis man tar med de usikre hekkeresultatene. I et forskningsprosjekt som omhandlet hønsehauk på Gotland i Sverige, radiomerket man ungene for å kartlegge dødeligheten fram til 3 års alder. Dødeligheten var størst første leveår og var større hos hannene enn hunnene. Ved 3 års alder var dødeligheten kjønnene i mellom blitt like stor. Hvis man som et eksempel overfører resultatene fra prosjektet på Gotland til Nordland med de omlag 256 ungene fra prosjektperioden, ville det fram til 3 års

alder ha vært omlag 79 gjenlevende hønsehauker. Av de 79 ville det ha vært langt flere hoer enn hanner. Nå kan ikke forskningen på dødelighet på Gotland direkte overføres til Nordland, men et slikt eksempel viser hvor høy dødeligheten er hos yngre hønsehauker.

Til slutt vil NOF- Rana lokallag takke alle som har bidratt i kartleggingen av hønsehaukbestanden i de 3 årene prosjektet har pågått.

BOKPROSJEKTET FUGLER I NORDLAND

– ENDELIG EN REALITET

Av Kjell A. Meyer

I begynnelsen av november 2003 gikk manuset inn til trykkeriet, og vi venter i skrivende stund (16. november) på første utkast til siste korrekturlesing. Boka blir trykt så snart korrekturlesinga er ferdig. Da står det innbindingen igjen, som kan ta tid. Men vi håper at boka er ferdig før jul.

Uten å gå i detaljer er det å beklage at bokprosjektet har tatt så lang tid. Men som en liten unnskyldning kan nevnes at dataarbeidet under arbeidet med boka ikke bestandig har vært så enkelt. Det er mange dataprogrammer som må klaffe. Manus med bildemateriell skulle gjøres helt klart til trykking for å spare penger. Aldri så galt at det ikke er godt for noe. Status for observasjoner er nå ajourført til og med 2002.

Boka ble mer omfattende enn først planlagt. I alt ca. 110 fotos er alle i farger. Innleverte kartskisser osv. er alle omarbeidet og presenteres i farger. Dette gjelder også kart fra lokallagene. I det hele tatt har vi forsøkt å utføre et presentabelt arbeid både med lay-out og bildemateriell. Boka blir på 158 sider og har et format mellom A4 og A5. Den blir levert med stive permer.

Innholdet bør fenge de fleste som har interesser i natur og fugleliv, også fagmiljøet. Av innholdet i boka kan vi nevne: Nordland sett fra ørnevinger, som er en beskrivelse av den varierte Nordlandsnaturen, fugler i Nordland med artsliste

og kommentarer til og med 2002, dialektnavn på fugl i hele Nordland, sagn og overtro, om fugletrekket, havørn i Bodø og en helt oppdatert liste med kart over vernede områder i Nordland. Alle lokallag har fått presentere seg og sitt virkeområde.

Gjennom prosessen har det hele tiden kommet inn forslag om presentasjonsform, og jeg håper vi har greid å ta litt hensyn til de fleste av disse.

Selvsagt har vi ikke greid å nå alle kringelkroker i vårt langstrakte fylke når det gjelder fuglelivet, og noen vil nok bli provosert. Nettopp dette kan være noe av hensikten med en slik pionerutgave over fuglelivet i fylket. Vi håper derfor at vi etter hvert får fylt ut smutthullene.

Bokas pris kan ikke avgjøres før den foreligger ferdig trykt. Det forhandles også med fylkesskattekontoret om momsfristak. Boka blir i alle tilfelle solgt til en overkommelig pris. Det er utført en forhåndsbestilling på ca. 350 eksemplarer. Vi håper allikevel at flere ser nytte i bokas innhold, og vi tar gjerne i mot bestillinger. Et gavekort kan være en fin julegave!

Ved bestilling av boka kontaktes Kjell A. Meyer, Risegrana 7, 8610 Grubhei.
Tlf. nr. Arbeid: 751-46182.
Privat: 751-30939 Mobil: 901-27055
E-post: kjell.arne.meyer@rana.kommune.no

ABISKO

Årets fylkestreff og årsmøte ble avviklet, ikke i Nordland, men i utlandet. Nærmere bestemt i Abisko, Sverige, over grensa fra Narvik i retning mot Kiruna. Tidspunktet vart 20.-22. juni 2003.

Ofoten lokallag var arrangør og sto for god tilrettelegging. Nydelig vær og vår dyktige guide Ingrid Sandahl fra Norrbotten Ornitologiska Forening gjorde oppholdet til en spennende opplevelse.

Vi fikk stifte bekjentskap med arter som vi ikke ser ute på kysten (bl.a. lappsanger, grønntilk, gluttsnipe) og ikke minst en rik fjellflora med lapprose og kantlyng.

Artene bjørkefink, gråsisik og løvsanger var de vanligste. Sett i forhold til de store skogsarealene, får en en forståelse av hvorfor det hos oss blir store høsttrekk av disse artene.

I år var Vestvågøy, Ofoten og Sør-Salten lokallag representert.

Etter årsmøtet har styret i Nordland NOF slik sammensetning: Leder Johan Sirnes (1år), St.medlemmer Dagfinn Kolberg (2år), Harald Våge (ikke på valg), vara-medlemmer Viggo Albertsen (1år), Ole Johansen (1år). Valgkomite: Kjell A. Meyer (2år), Arne Nystad (ikke på valg).

Våtmarkene i Stordalen naturreservat. Foto: Johan Sirnes

Ovenfor fjellheisen i ca 1000 m høyde. Boltit forut! Foto: Johan Sirnes

I lappsangerlien - utsikt mot Torne Träsk. Foto: Johan Sirnes

Havsulene i Nordland – en statusrapport.

av Harald Våge og John Stenersen

I Nordland hekker havsulene på holmer på ”yttersia” av Lofoten og Vesterålen. De siste årene har det vært store endringer i kolonistørrelsene og lokalisering. I Havørna nr. 11 for 2000 ble noen av problemene som havsulene, særlig de på Hovsflesa i Vågan kommune, sto overfor, forsøkt belyst. Her ble forholdene til og med 1999 beskrevet/diskutert.

I 2000 fortsatte nedgangen på Hovsflesa (ca. 220-230 par, ned 20-30). Også i 2001 ankom sulene som normalt i mars måned. I april skjedde det så noe dramatisk. Omlag 130 steinkobber oppdaget da at de to holmene som Hovsflesa består av, var et ypperlig sted å slappe av på. Dette ble for mye for sulene. De forlot kolonien og har siden ikke vendt tilbake til Vågan.

I nærheten av Hovsflesa ligger Kvalnesflesa. Denne holmen ligger i Vestvågøy kommune og kan observeres fra land med teleskop. Her forsøkte 60-65 par å etablere seg i 2002. Alt så ut til å gå bra, men tidlig i august forlot alle sulene området. Hva som var årsaken, vites ikke. Hekkeforsøket var sannsynligvis mislykket. At noen av ungene skulle være flygedyktig så tidlig, er lite trolig.

I 2003 ankom noen titalls par Kvalnesflesa. I slutten av mai lå 20-30 fugler på reir, men i begynnelsen av august var det igjen stille. En del voksne individer fisket utenfor skjærene, men i

kolonien var det ikke tegn til liv, og igjen kunne det konstateres at ikke har hatt suksess med hekkingen på Kvalnesflesa.

Parallelt med nedgangen i hekkebestanden på Hovsflesa, skjedde noe tilsvarende på Skarvklakken, vest av Andøya. Felles for disse koloniene var den konstante tilstedeværelsen av havørn. Det spekuleres i om nedgangen hadde sammenheng med dette naboskapet. At havørn greier å ta livet av ei voksen havsule hører nok til unntakene, selv om det er observert noen ganger. Det kan imidlertid ikke utelukkes at havørna stresser havsulene i hekkesesongen, og at dette fører til at de ikke går til hekking igjen på den hekkeplassen der de opplever slikt stress, noe som da kan forklare nedgangen.

I 2002 ble Skarvklakken flyfotografert, og 200-210 par kunne telles. I 2003 gikk enda færre par til hekking, og ved taksering på holmen i slutten av juni, var kolonien forlatt. (Rob Barrett pers. med.). Hva som var årsaken til at sulene plutselig dro sin vei, er ikke kjent.

Hvor ble det så av disse store og flotte fuglene? Samtidig med at de to store koloniene nord og sør i ”suleområdet” avtok, skjedde det motsatte på Ulvøyholmen som ligger i Hadsel kommune vest for Melbu. Dette er i dag den største kolonien i Nordland. 400-410 par hekket het i 2002. Hvor

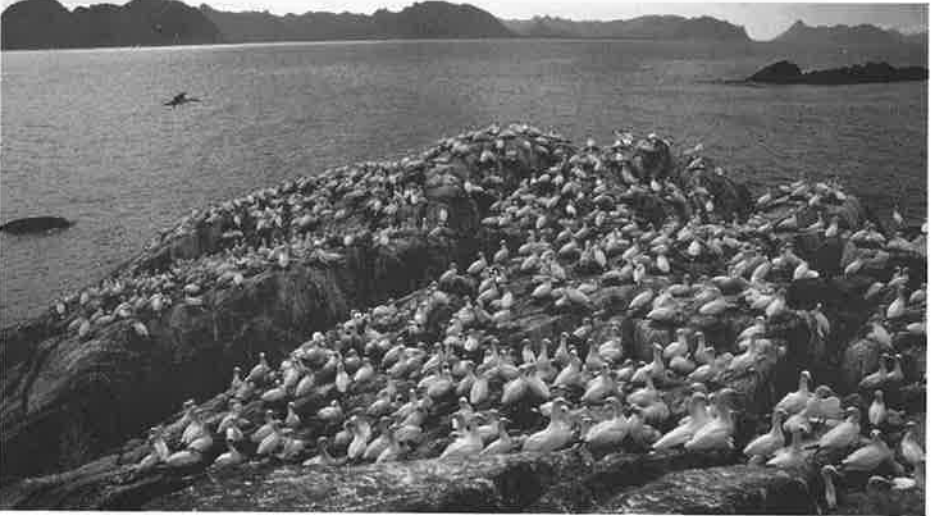
kommer så disse fuglene fra? Var det fugler fra Hovsflesa og Skarvklakken som møttes ”på midten”, eller var de fremmede?. I håp om å få klargjort dette, besøkte Frantz Sortland og Harald Våge kolonien i siste dag i juli 2003. (Besøket ble betalt av Tromsø Museum v/Rob Barrett.) Av forskjellige grunner ble lokaliteten besøkt ca. 14 dager senere enn opprinnelig planlagt. Dette innebar at ungemerking ikke kunne gjennomføres slik vi hadde ønsket – på denne tiden er ungene ganske mobile. Dette kombinert med topografien på Ulvøyholmen der det er bratte stup som ungene lett kan falt utfor, gjorde at bare 29 unger ble merket.

Det mest spennende var imidlertid kontrollen av åtte merkede fugler - samtlige viste seg å være nordlendinger. To av fuglene var merket på Skarvklakken hele 18 og 19 år tidligere. De seks andre på Hovsflesa. To 18 år tidligere,

mens de siste var merket for 6 eller 7 år siden. Fuglene fra 18 og 19 år siden var merket som *pullus*, det samme var to fugler på seks og syv år. De to siste var begge merket for seks år siden som *adulte* fugler. Dette tyder på av fuglene som hekker på Ulvøyholmen i hovedsak kommer fra de gamle koloniene i fylket.

Så spørres det hvor lenge denne kolonien består. Det var ingen ørner å se i området da holmen ble besøkt. Topografien på Ulvøyholmen er muligens av en slik art, at havørnene ikke så lett får ”arbeidsro” her. Det vil uansett ble spennende å følge utviklingen.

Til slutt kan nevnes at det også finnes en koloni på Fyllingen i Øksnes. Denne var på ca. 100 par i år 2002. Videre har det vært gjort hekkeforsøk på andre holmer i Lofoten og Vesterålen, men her er status noe uklar.

Havsulekolonien på Ulvøyholmen. Foto Harald Våge

Røst - en fugleskåders drøm?

av Håvard Eggen

Skolen er over for denne uken. Det er fredag og jeg har begynt å pakke klær, kjøpt inn litt mat, småsnackz, cola og kjeks. Der kom foreldrene mine hjem og de skal kjøre meg til fergen der det står M/S-Røst. En seks timers båt tur med en alt for treg båt blir dagligkost. Etterhvert som du har kjørt den ett tosifret antall. Du har bestemt deg for at krabbene ikke skal få noe mat i dag og for å helgardere deg legger du deg ned på 2-3 seter og prøver å sove....

Sliten ankommer du Røst, og du blir kjørt til der du skal bo. Der pakker du ut tingene dine, finkjemmer fugleboka og tenker litt på hvilke rariteter du har lyst å fylle morgendagen med. Du stiller vekkeklokken på ett tidspunkt da sangerne (ikke englene i kirken) såvidt har fått stått opp fra skjønnhets søvnen. Du sover godt, og det sprudler litt i magen bare fordi du gleder deg.

Vinden blåser hardt, bølgene ruller seg over og du kan se inn i deres hvite, kjølige øyne.

Det er nesten storm og du tar på deg en genser for mye. Så går du døren med tungt utstyr som består av; kikkert, teleskop, kamera og ett tungt hode. Øyne og ører ser ut til å ha låst seg på nærmeste hage. Forbi hagen går du sakte og forventningsfull.

Dette er slik jeg husker det. Sånn er det ofte på Røst og det er sånn jeg liker det.

Storm er kanskje ikke den beste vinden å kikke på fugler i, og den kalde luften gjør at du tenker deg om to ganger før du går ut døren. Men på en annen måte er den god, frisk og gjør at du føler deg litt mer som en mann. Når du står på dørtrammen og tar på vottene føler du at ingenting kan ødelegge deg, og ofte kommer det ett smil som gir en sunnhets følelse. Det er deilig det!

Og det er fuglene også. I dag vet du at du kommer til å observere noe, og det er en innstilling du må gå ut med - hver gang - du er på Røst. Det er selvfølgelig ikke nordavind, frysepunkt og overskyet hver gang du er der heller. Flere ganger har det vært så varmt at jeg har tatt av meg jakken, ullgenser og genseren og har lua og vottene i lomma, andre ganger regner det. Da er det ikke alltid like lett å være ute i det åpne terrenget. Det er ett hardt og variert vær, samme med livet ditt og dette gjelder også områdene på Røstlandet. De mange forskjellige hagene, det store vaderområdet med mange dammer og bukter, det store blåe havet utenfor med flere fiskebåter som trekker enda flere måker etter seg. Våtmarksområdet, gressenger, gjeller. Det var ikke rart at det var her Norges første eikesanger satt seg.

De store mengdene med sjøfugl ute i fuglefjellene er noe for seg selv også. Med toppkarakter i Verdens Gang og mine egne anbefalinger må jeg si at dette er noe for seg selv. Her ute ytterst

i Lofoten går det an å se havsvaler og stormsvaler også, to eksotiske og harde arter ellers. Inne på Røstlandet hekker det tyvjo, terner, steinvender, lappspurv, sanglerke, skjeand, gråspurv, stær, skarv og 1,2 millioner sjøfugl. Mer uvanlige gjester kan også ta seg ferie for ett par dager, eller uker, for å titte innom go'øya! Norges første Eikesanger, Norges andre hvitstrupespurv og kanadalo er 3 megabomber som Røst er stolt til over å ha hatt på besøk de siste årene; et gull og to sølv, en fin medaljerekke!

Men det er mye annet snadder som har vært innom de siste årene, mer eller

mindre sjeldent. Det er mye å hente, og neste år, blir året hvithalesvømmesnipe og parulaer flyver inn for landing ved Røst flyplass. Da går jeg med en genser for mye, med mye utstyr og ett tungt hode med åpne øyne og ører forbi nærmeste hage...

Jeg spurte her om dagen ei venninne om hva hennes drømmeøy ville vært. Hun svarte azurblått hav, hvite strender, så varmt at vannet boblet og palmer med hengende frukter som var skydd mot den sterke sommersolen. Vet du hva jeg svarte? Røst.

En lykkelig artikkelforfatter markerer "kryss" med armene etter å ha sett kanadalo på Røst. Foto Martin Eggen

Røstrapport 2002 og 2003

av Martin Eggen

I det følgende er interessante fugleobservasjoner fra Røst 2002 samlet. Dette kan være funn uvanlige tider på året, større antall, sjeldne fugler i kystkommuner, invasjonstendenser, sjeldne fugler i Nordland eller sjeldne fugler på nasjonal basis. I rapporten har jeg valgt å ta med en del sene observasjoner, selv om de egentlig er relativt typisk for Røst. Observasjonene er samlet inn fra mange forskjellige observatører. Observatørnavn er satt bak arter som krever godkjenning fra de respektive sjeldenhetskomiteene LRSK og NSKF (der undertegnede har disse).

Rapporten har som nevnt fokus på

2002

Hovedobservatører 2002: fastboende Steve Baines, samt Martin Eggen, Thor Edgar Kristiansen, Tycko A. Nilssen, Jørn Helge Magnussen, Jukka Harjula, John Stenersen og Håvard Eggen. 2002 ble nok et fantastisk år ute på øygruppen, og høstsatsningen toppet faktisk fjoråret.

Årets første tur av undertegnede, Håvard Eggen og Thor-Edgar Kristiansen forløp uten de store høydepunkter, noe et relativt uhysselig vær kan ta noe av skylden for. Som vanlig var det en del overvintrende vadere, og mye hvite måker. Opp mot 10 grønlandsmåker er brukbart, samt 30+ storspover, 20+ steinvendere og 15 rødstilk. Tidspunktet var aller først i mars.

rariteter og uvanlige observasjoner, men også endringer i hekkebestanden, nye hekkearter og andre merkbare ornitologiske begivenheter omtales overfladisk. Artene som kommenteres under artsgjennomgangen er dermed selektivt utvalgt av undertegnede. Har leserne spesielle ønsker om arter de mener bør kommenteres i en rapport, tar jeg imot innspill om dette.

Foruten om egne observasjoner, er rapporten basert på observasjoner som jeg har fått kjennskap til via andre fuglefolk og internett. Jeg er svært interessert i alle observasjoner folk måtte ha fra Røst.

I mai satset Martin Eggen friskt (delvis i selskap med Thor-Edgar), men tross nydelig vær forløp de 6 dagene i slutten av måneden uten en eneste NSKF-art. Selvsagt skuffende, men slikt må man ta høyde for, selv på Røst! Turens desidert beste funn var en splitterne sør på øya, andre funn for Røst.

Allerede i midten av mai var en ny art for Røst et faktum, med kommunens første sivhauk. Senere smalt det etter noter, tross laber ornitologisk dekning. 2 silkehegrer en drøy uke etter sivhauken var et ventet funn på Røst, selv om dette like gjerne kunne kommet i september eller oktober. Flere møllere ble sett i løpet av våren, de fleste i juni. Den store

influxen av rosenstær i Vest- Europa sommeren 2002 nådde også frem til bombeøya, denne gangen med 2 vakre voksne fugler. Andre observasjoner i løpet av juli var stellerand og lappiplerke.

I midten av august satt en fortapt sjel i Bergen og så på værmeldingen for Nordland. Østvind og varme plussgrader. Fristelsen for å sette seg på flyet nordover ble dermed for stor, og 4 dager med intensiv skåding i flott vær gav resultater. Kanskje var dette den mest vellykkete Røstturen noen gang, totalt sett. 6 bøksangere, 3 tornsangere, møller, hauksanger, myrsanger, furukorsnebb, 6- 7 båndkorsnebb, vendehals, rosenfink, jaktfalk, storjoer, havlire, stjertender og svarthalespover. Prikken over i-en kom i form av en 1k sitronerle. En hage avdekte hele 7 sangerarter – samtidig! På denne turen stod to nett oppe i den

såkalte ”bombehagen” (med Thor Edgar Kristiansen som nettmester), og flere sjeldenheter gikk i nettet nokså tilfeldig.

Forventningene var store til september etter fjoråret, naturlig nok. Tross mye nordavind og labre værforhold i 2001 hadde det smelt høyløtt likevel; ville det gjøre det i år også? Eller kanskje været i 2002 til og med kunne rette seg litt etter høstsatsernes ønsker? Nett og lyd hadde vi med, det skulle ikke stå på oss! Det var Thor Edgar Kristiansen og Martin Eggen som startet Tour Røst 2002, Martin med planer om lagvarig opphold på tre uker. Det gikk 5 dager før det virkelige smellet kom, ventetiden ble fylt med lirer, hauksangere, turteldue og haukugle, blant annet. 19. september ble en tundraplerke funnet i gresset sør på øya. Dette var starten på tidenes bomberush på Røst...

ARTSGJENNOMGANG:

Storlom *Gavia artica* 1 ind. trakk sørover 1. okt.

”**Kjempelom**” *G. immer/G. adams*: 1 ind. i vinter/ungfugldrakt trakk sørover 24. september.

Grålire *Puffinus griseus* 1 ind. 15. september (John Stenersen), samt 3 ind. 16. september, påfulgt av enkeltind. 17. og 24. september (Martin Eggen). Alle observasjonene er gjort fra nordre del av Røstlandet. Arten er vanlig, men fåtallig, i havområdene i kommunen. Steve Baines observerte også arten et par ganger i løpet av sommeren og høsten fra båt, mer spektakulært er kanskje observasjonen av 2 ind. fra stuevinduet en dag med stekt vestlig vind denne sommeren! (S. Baines) Sjøfuglforskerne så 3 ind. fra Hernyken, 29.07. (T. A.-Nilssen m.f.) 1. oktober trakk 6 fugler utover mot Atlanteren (M. Eggen), sett fra Røstlandet.

Havlire *P. puffinus* 1 ind. sett fra båt utenfor Røstlandet 20. juni (Steve Baines). Også et funn av en fugl på trekk 18. aug. Senere trakk 2 individ vest ved flyplassen 16. september. (Martin Eggen)

Havsvale *Hydrobates pelagicus* Sett jevnlig i sommerhalvåret, også hørt syngende fra sørsiden av Røstlandet i okt. (J. H. Magnussen og H. Eggen). Færre observasjoner av stormsvale *Oceanodroma leucorhoa*.

Silkehegre *Egretta garzetta* Ny art for Røst i 2002! En nydelig silkehegre ankom 21. juni (Steve Baines), og holdt seg ved Grimsøya. Etter noen dager fikk den selskap av enda en fugl. Muligens ankom fuglene i lag, kanskje ikke. Uansett var det første funn av 2 fugler sammen i Norge. Disse to holdt seg over en uke på samme sted (T. E. Kristiansen og H. Dypfest). En fugl var fortsatt til stede 19. juli (H. Eggen).

Snøgås *Anser caerulescens* 1 ad. ved Gjelfruvær ilag med noen grågås 16. juni beviser nok en gang Røst evne til å overraske (T. A.- Nilssen m.f.)! Fuglen ble først sett av den finske skåderen J. Harjula 10. juni ved Skomvær. Arten får trolig status som D-fugl (blir ført på den norske D- listen, dvs. at fuglen både kan være spontan eller komme fra fangenskap.) 17. funn i Nordland.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* 3 individer rastet i mai. Regulær i siste halvdel av september, flere hundre trakk i rene flokker i samme tidsperiode som hvitkinngjessene, i slutten av måneden. Noen av flokkene hadde spredte individ av hvitkinngås i seg. Et individ rastet 2. oktober.

Sædgås *A. fabalis* 2 ind. som ble registrert på Røstlandet 14. mai var en av de mer sjeldne artene med gjess som besøkte Røst dette året.

Tundragås *A. albifrons* 2 voksne fugler av nominatrasen rastet 17.- 18. september.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* Fra 21. mai og frem mot månedsskiftet rastet opptil 150 på Røstlandet og holmene rundt. En del flokker trakk også (maks. 350 daglig), og muligens var det totale antallet hvitkinngjess disse dagene firesifret. Helt ved slutten av september slutt trakk tusenvis av ubestemte gjess (hvitkinngås og trolig en del kortnebbgås) på innsiden av Røst. I oktober rastet et foreldrepar med en unge som ennå hadde dunrester på hode og nakke.

Ringgås *B. bernicla* 1 rastende fugl ble funnet rastende samtidig som det store trekket av hvitkinngjess var på det mest intense, 27. sept. Denne fuglen holdt seg på Røstlandet i godt over 1 uke, og var av underart *hrota*.

Gravand *Tadona tadona* 1 ik medio oktober var et funn utenom sesongen for denne fåtallige Røst- arten.

Skjeand *Anas clypeata* Kom i månedskiftet april- mai, med 7 ind. som høyeste antall sett så sent som ca. 20 juni. 2 hanner og 2 hunner regelmessig ved Ystneset, en hunn forsvant utover i mai og hekket mulig. Ikke sett i juli eller senere.

Stjertand *A. acuta* Tallrik i hele mai, med opptil 8 ind. daglig. Også en del på høsttrekk.

Snadderand *A. strepera* 1 par midt i våtmarksområdet 22.mai (M. Eggen og T.E. Krisitansen). 1 hann oppdaget på Røstlandet i midten av september ble sett helt til fuglekikkerne forlot kommunen tre uker senere (M. Eggen, T. E. Kristiansen, H. Eggen m.f.). Arten har vært årlig nesten årlig de siste sesongene.

Knekkand *A. querquedula* 1 hunn ved Ystneset 9. mai (S. Baines).

Praktærfugl *Somateria spectabilis* Interessant nok var havområdene rundt fuglefjellene, og Røst for øvrig, kjemisk rensert for praktærfugl allerede i midten av mai (S. Baines). Dog noen ytterst få observasjoner fra dette området litt senere på sommeren.

Stellerand *Polysticta stelleri* 1 hunn 2. – 8. aug. 2002 (J. Stenersen, S. Baines, H. Eggen.).

Sivhauk *Circus aeruginosus* En ny art for Røst var et faktum 14. juni da en hunn lettet fra Hernyken! (T. A. Nilssen og Tomas Aarvak.). Dette er den 3. kjerrhaukarten som er sett på Røst (tidligere enghauk og myrhauk). Sivhauk er tidligere sett ca. 10 ganger i Nordland.

Vandrefalk *Falco peregrinus* 1 usedvanlig mørk 2k fugl (melanistisk?) jaktet på Røstlandet i mai.

Jaktfalk *F. rusticolus* Overraskende fåtallig høsten 2002, etter en veldig sterk forekomst i september året før. Likevel regelmessig observert, særlig i trekktidene.

Sothøne *Fulica atra* Med bare 4 observasjoner frem til og med 1990 er dette en celever gjest på Røst. Inntil andre eventuelt observasjoner kommer inn, er et ind. ved vannbassenget medio juni kommunens 5. funn (E. Sæter).

Tjeld *haematopus ostralegus* Opptil 10 ind. holdt seg fram til slutten av sept., et uvanlig fenomen.

Sibirlo *Pluvialis fulva* 1 1K Røstlandet 22. sept. 2002 (M. Eggen). 4. funn av arten. Et ind. ble funnet nesten på samme sted i 2001, nemlig nord på hovedøya.

Heilo *P. apricaria* Svært tallrik i slutten av april og begynnelsen av mai, med dagsantall på opptil 700 fugler.

Vipe *Vanellus vanellus* 1 ind. Røstlandet 2. des.

Myrsnipe *Calidris alpina* 1 ind. medio mars var trolig en overvintrer.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* 1- 2 ind. 23- 25. mai. Fåttallig vårgjest. Siste observasjon på høsten var 23. sept.

Dvergsnipe *C. minuta* Flere ind. Røstlandet 23.- 26. mai, maks. 5 ind. 25. mai.

Svarthalespøve *Limosa limosa* Flere under vår-, og sommersesongen, mer uvanlig var 3- 4 ind. i august, samt 3- 5 (samme?) i hele september og begynnelsen av okt.

Skogsnipe *Tringa ochropus* 1 ind. Røstlandet 5. mai 2002 (S. Baines). 5. registrering i kommunen.

Rugde *Scalopax rusticola* 1 ind. på Røstlandet 25. mai var overraskende hva dato angår.

Kvartbekkasin *Lamnocryptes minimus* Første observasjon kom 17. september, og trekket av arten hadde trolig sin topp i denne perioden. Når feltsliterne forstod at det var en del fugler av arten, ble det satset friskt på å finne denne kryptiske skapningen. Dagsnoteringer opp opp mot 7- 8 ind. ble notert flere ganger, en oppsiktsvekkende konsentrasjon ut fra tidligere observasjoner i Nordland. Flere observasjoner også i oktober.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* 1 ind. trakk langs land på nordvestsiden 1. okt. (M. Eggen). Dette var første funn av arten senhøstes, fra før foreligger det mange funn i tidsrommet mai- aug.

Svømmesnipe *P. lobatus* Nok et tragisk år for arten på Røst, med 1- 2 ind. i mai, og ingen tegn på hekking. Ingen observasjoner av fugler på sommeren, eller trekkobservasjoner. Biotopforringelse har trolig hovedskylden for artens status i år 2002.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* 1 ad. trekk østover over hovedøya 22. mai, mens 1 1k rastet 19.- 21. sept.

Storjo *S. skua* Mange observasjoner mai- aug. 1- 3 fugler regelmessig rundt fugle-fjellene hele sommeren, et par hekket, og 1 unge ble ringmerket av sjøfuglforskerne (T. A. Nilssen m.f.).

Polarjo *S. pomarinus* 1k på trekk 24. sept. (M. Eggen).

Hettemåke *Larus ridibundus* Gledelig nok hekket flere par sommeren 2002, også antallsmessig (hekkende – ikke hekkende fugler) var det en liten oppsving fra de aller siste årene.

Grønlandsmåke *L. glaucoides* 10 ind., deriblant flere voksne, kunne beskues på Røstlandet de første dagene av mars. 1 ind. var ved Buvær 09. juli, trolig en 3k. 1 ad. 15. sept førte tankene mot underart kumelieni, men observasjonsforholdene tilbød ikke til sikker bestemming.

Polarmåke *L. hyperboreus* var som vanlig tallrik, med opptil 30 ind om vinteren, og enkelte observasjoner spredt utover vår og høst.

Sildemåke *L. fuscus* 5- 7 "lyse" par var på plass også i år, og flere gjennomførte vellykket hekking. Kategoriseringen av disse fuglene forblir omdiskutert, da de muligens er for mørke til å være, i alle fall klassiske, *graeellsii*, men er lysere en de fleste intermedius. I tillegg er fuglene stor og kraftig. Flere sett til slutten av sept., både voksne og 1k. 1 ad. *graeellsii* ble sett av Tycko A. Nilssen med flere 25. juli.

Splitterne *Sterna sandvicensis* 1 ad. på Røstlandet 23. mai var kommunens 2. funn (M. Eggen).

Rødnebbterne *S. paradisaea* Også i år ble flere sene ind. sett under vestavind ultimo sept. og oktober.

Turteldue *Streptopelia turtur* 1k på Røstlandet 17- 21. sept. (T. E. Kristiansen og M. Eggen). Dette var cirka det 9. funnet i kommunen.

Haukugle *Surnia ulula* 1 ind. 18. sept.

Snøugle *Nyctea scandiaca* 1 ind. på Skomvær 4. okt. (sett av naboen til S. Baines).

Vendehals *Jynx torquilla* 1 ind. på Røstlandet 20. aug. (M. Eggen) var første høstfunn på Røst, og totalt det tredje.

Tårnseiler *Apus apus* 1 ind. ved Hernyken 08. august.

Lappiplerke *Anthus cervinus* 1 ind. ved kirkegården 7. august 2002. Det er få registreringer av arten på Røst, spesielt fra de siste årene.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* 1 ind. Røstlandet 19.- 21. sept. 2002 (M. Eggen, T. E. Kristiansen) innledet bombesesongen høsten 2002. Utrolig nok observasjonen etterfulgt av 1 ind. Røstlandet 2. okt. 2002 (M. Eggen, H. Eggen, J. H. Magnussen). Hele 6 ind. ble sett i Norge denne høsten, med det første Røstfunnet som startskudd. Fra før hadde Norge 7 funn (1 fra Nordland). Fair Island (Storbritannia) hadde flere ind. i samme tidsrom.

Sitronerle *Motacilla citreola* 1 1K rastet ute ved flyplassen 20. aug. 2002 (M. Eggen og T. E. Kristiansen). 1 svært nydelig tegnet 1K var på Røstlandet 21. sept. 2002 (MEG) ankom samme dag som østlig bonelli. Det er nå 7 registrerte funn av sitronerle på Røst, inkludert et hekkefunn.

Sitronerle. Foto: Martin Eggen

Gulerle *Motacilla flava* 1 par såerle *M. f. thunbergi* hekket bak fotballbanen, mot vannreservoaret. Arten hekker år om annet på Røstlandet. Seneste ind. i år var 20. sept.

Sidensvans *Bombycilla garrulus* 2 ind. medio mai utgjør et funn utenom den vanlige Sesongen, likeså en 2k ved Hernyken 30. juni. Som vanlig ble det registrert trekk i september og oktober, men kun av enkeltind. eller smågrupper. Også observasjoner i des.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe* 2 ind. som holdt seg til de første dagene av okt. hadde trekk som peker mot grønlandsk herkomst O. o. leucorrhoea, uten at dette kan slåes fast med sikkerhet. Hovedtrekket av steinskvett på Røst foregikk i siste halvdel av aug., arten var nesten fraværende etter denne måneden.

Ringtrost *Turdus torquatus* Daglig fra midten av sept. og inn i okt, med maks. 4 ind.

Gråtrost *T. pilaris* Nokså tallrik i des., i likhet med resten av Nordland.

Myrsanger *Acrocephalus palustris* 1 1K Røstlandet 19- 20. aug. 2002 (M. Eggen, S. Baines og T. E. Kristiansen). Dette er første observasjon på Røstlandet, og det andre for Røst.

Møller *Sylvia curruca* Flere observasjoner sen vår og om sommeren, med maks 2 ind. (blant annet H. Eggen). Det er uvisst om alle observasjonene dreier seg om de samme fuglene. Ellers: 1 ind. 19. aug. (T. E. Kristiansen) og 1 ind. 1- 3 okt. (M. Eggen, H. Eggen, J. H. Magnussen).

Hagesanger *S. borin* Overraskende fåtallig sent på høsten, sammenlignet med andre sesonger, men nesten daglig under høstsatsningen fram til medio okt.

Tornsanger *S. communis* Denne arten, som er vanlig opp til Bodø i kyststrøk (om en noe flekkvis forekomst?), er regulær på Røst vår, sommer og høst. Så også i år. Maksantallet var 3 ind. medio aug. Ingen observasjoner i sept.

Munk *S. atricapilla* 2 ind (hunn og hann) holdt til rundt bombehagen månedskiftet mai/juni. Om høsten hadde den en relativt svak sesong, men bedre enn fjoråret. Opptil 4 ble sett daglig i september og medio okt.

Hauksanger *S. nisoria* 1 1K Røstlandet 19. aug. 2002 (M. Eggen og S. Baines) var gledelig. I hagen den holdt til var det blant annet bøksanger, myrsanger og tornsanger samtidig! Hele 9 ind. (1K + 1 ad. hunn 4. okt) Røstlandet 14. sept.- 06. okt. 2002. Tallet er et minimumsanslag, cirka halyparten av fuglene ble ringmerket (J. Stenersen, H. Eggen, T. E. Kristiansen, M. Eggen m.f.). Arten var en nykommer på Røsts artsliste i 2001, og forekomsten var sånn sett noe overraskende. Arten hadde en svært god sesong høsten 2002 i hele Norge; en lokalitet så langt nord som Trøndelag fanget nesten 20 stykker i løpet av høsten! Over 100 ind. ble sett i Norge totalt aug- okt.

Furusanger *Phylloscopus orientalis*
Årets bombe og et uventet funn, i alle fall ut fra personlige predikner! Funnet var et faktum nord på Røstlandet 21. sept. Oppdaget av Martin Eggen, etter at T. E. Kristiansen hadde satt nesen mot Bodø dagen før. Med skjelveknær fikk han i alle fall ringt S. Baines som bare var 100 meter unna, og fuglen ble sett til mørket, samt funnet igjen neste dag, da lydtringer bekreftet østlig herkomst. Batteriet på digitalkameraet var relativt tomt når funnet ble gjort, men brukbare bilder ble tatt.

Furusanger. Foto: Martin Eggen

Bøksanger *P. sibilatrix* Etter flere års ”tørke” var hele 6 ind. 17.- 20. aug. svært gledelig. 2 av disse ble ringmerket. Arten var årlig i aug. en periode på begynnelsen av 90- tallet. Selv om den ikke nødvendigvis er årlig, får dårlig dekning ta noe av skylden for de få observasjonene de siste årene. 1 ind. var igjen 14. sept.

Gulbrynsanger *P. inornatus* 3 ind. Røstlandet 30. sept. 2002, 1 ind. igjen 02. okt. (M. Eggen, H. Eggen, J. H. Magnussen). Fra før har Steve Baines gjort to observasjoner, det tidligste 10. sept.

Svartmeis *Parus ater* Opptil 5 ind. Røstlandet flere dager medio okt. 2002. Fra før er det bare notert to observasjoner, begge fra sept. Hvor vanlig denne arten egentlig er her ute senhøstes får videre skåding avdekke.

Tornskate *Lanius collurio* 2 1K. Røstlandet 14.- 16. sept. 2002, et ind. igjen til 20. sept. (M. Eggen, H. Eggen, T. E. Kristiansen). Årlig på Røstlandet siden høstregistreringen begynte å ta form i 1999. 9 funn av 10 ind totalt, brorparten fra sommermånedene, men funnene fra 1999 og utover har vært rene septemberfunn.

Rosenstær *Sturnus roseus* Med en superinflux i en rekke vest- europeiske land i juni 2002, med blant annet over 140 i Stor- Britannia og 145 i Frankrike, var 2 ad. hanner på Røstlandet sett av Steve Baines 21. juli slett ikke uventet. Verdt å nevne i denne sammenhengen var en flokk på 17 voksne fugler like sør for Saltfjellet uken før! Funnet fra Røst et det sjettede i rekken: Ad. juni- juli 1973, ad. sommer på begynnelsen av 90- tallet (ikke sendt NSKF), juv. sept.1997 (ikke sendt NSKF), juv. okt. 1999 og ad. sept. 2001.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 1 hann 4. okt. fortjenes muligens å nevnes. Det er få noterte beretninger om dompap på Røst.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* Hadde en svak sesong, noe som faller naturlig med en mager forekomst av gråsisik. Kun 1 ind. er notert i begynnelsen av oktober.

Brunsisik *Carduelis cabaret* 1 klassisk ind. sammen med gråsisik 3. okt. var ny art for Røst!

Rosenfink *Carpodacus erythinus* 1 1K i nypehagen på Røstlandet 18.- 20- aug. 2002 (M.Eggen, T. E. Kristiansen og S. Baines). Dette regnes som første funn for Røst, men ifølge notatbøkene til S. Baines har det vært sett 2 ind. i juni tidligere.

Furukorsnebb *Loxia pytyopsittacus* 1 ind. Røstlandet 18. aug. 2002. Bare 2. observasjon på Røst.

Grankorsnebb *L. curvirostra* Opptil 30 ind. sett daglig i juli – aug., med en del utskifting blant fuglene. De siste årene er denne forekomsten registrert årlig.

Båndkorsnebb *L. leucoptera* Minimum 7 ind., derav 1 rm, 17.- 20. aug. 2002 (M. Eggen og T. E. Kristiansen). Det var trolig en del utskifting av fuglene. Interessant nok var det ingen lignende tendenser andre steder i Norge, selv om Sør- Norge skulle oppleve en invasjon hinsides sammenligning senere på høsten.

Lappspurv *Calcarius lapponicus* Hekket ikke i 2002. På høsten ble den loggført i uventete store antall i september, mens bare enkeltind. og småflokker var igjen i okt. De beste dagene ble 17. sept. med hele 35 ind. (28 ind. i en flokk!) og 15 ind. (12 i en flokk) 22. sept.

2003

Hovedobservatører: Steve Baines, samt Martin Eggen, Kjell Mjølvsnes, John Grønning, Oddgeir Djøslund, Thor Edgar Kristiansen, Tycko A.-Nilssen, Tomas Aarvak, John Stenersen og Håvard Eggen.

Både kvantiteten og kvaliteten på observasjonene på ”Goøya vårres” øker for hvert år som går. Året 2003 var preget av jevnlig besøk av fuglefolk på sommeren, noen spredte turer ble foretatt

også om våren. Høsten ble dekket av opptil 6- 7 fuglefolk i tre uker fra medio sept.

Mai var, tradisjonen tro, frustrerende fri for NSKF- arter. Når skal dette snu, satser på 2004! Våren var generelt uten de store høydepunktene, selv om dvergdykker (øyas andre) svarrødstjert, 2 hornugler, samt bra med trekkende joer var pene observasjoner! Det var likevel først i begynnelsen av juni Røst slo til på

kjent vis. 2 alaskasniper dukker opp, ikke uventet, denne arten har vist seg 3 ganger etter at satsningen på Røst startet i 1999 (funn fra okt. 1999, mai - juni 2000 og nå juni 2003). En langnebbekassin var likevel mye mer interessant, og var en ny art for Røst. Denne fuglen holdt seg dessverre svært kort.

I midten av juni var det dags for tidenes smell på Røst. En amerikansk spurvefugl var ventet, men når hvitstrupespurven satt der i sola og bare gliste, var det likevel en fantastisk følelse! Funnet var det andre i Norge. Fuglen holdt seg i alle fall en god uke, og satt ofte om natten og sang sine skarpe strofer. Flere fuglefolk så fuglen, som også viste seg frem for en rekke av de fastboende, og trolig bidro på den måten til å skape forståelse for hva vi driver med på Røst.

I juli var øya lite besøkt av fuglefolk, men det ble meldt om gode mengder svaler som kunne sees fra båtturer rundt fuglefjellene. 4. august oppdaget John Stenersen en ad. rosenstær i lag med de lokale stærene. Denne arten synes i lag med alaskasnipe og sitronerle å være

”Røstspesialiteter”. Fra 1999 og utover er funnene som følger: 1k okt 1999, ad. sept. 2001, 2 ad. juli 2002 og 1 ad. aug. 2003).

Høstsatsingen i år (fra medio sept. til primo okt) ble turbulent, med SV og NV kuling og regn stort sett under hele oppholdet. Det var kaldt, med haglbyger flere dager. Resultatet var likevel upåklagelig, forholdene tatt i betraktning, med 8- 10 NSKF- saker på 3 uker. Nord- Norges første busksanger, og den første ikke- syngende ind. til å bli artsbestemt i felt i Norge, ble på mange måter høydepunktet, i lag med Norges 2. kanandalo.

Busksanger. Foto Martin Eggen

ARTSGJENNOMGANG:

Storlom *Gavia artica* 1 1k tr. SV 20.09. Kun 5 tidligere registreringer i regnskapet.

Gulnebbblom *G. adamsii* 1 ind. 4. mars, 1 rastende ind. 18. mai. 1 ind. ved Vedøya 21.09. Skal være en vanlig overvintrer i farvannene rundt Røst.

”Kjempelom” *G. immer/adamsii* En trekkende fugl på vestsiden cirka 20. sept.

Islom *G. immer* 1 ind. i sommerdrakt ved Skomvær 3. juni.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* 1 ind. i havna 4.- 7. mars. Overraskende nok dukket en fugl opp igjen 12. nov. 2.- 3. funn for Røst. Røsts første fugl var i okt. 1985.

Grålire *Puffinus griseus* Tr V: 9 ind. 16. sept., 6 ind. 17. sept., 2 ind. 18. sept., 1 ind. 21. sept. og 1 ind. 23. sept. (M. Eggen, K. Mjølunes, T. E. Kristiansen, J Grønning, O. Djøsland m.f.)

Havlire *P. puffinus* 1 ind. øst for Røst 5. aug. (J. Stenersen). Tr V: 1 ind. 16.09 og 18.09., 1 ind. 21.09. (M. Eggen, K. Mjølunes, T. E. Kristiansen m.f.), samt 1 ind. 22. sept. (J. Stenersen)

Havsvale *Hydrobates pelagicus* Dukket opp noe senere enn stormsvale, de første ind. notert i midten av juni.

Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* 1-2 ind. sett rundt båten under fiske sørvest for Skomvær 2. juni. Senere observert i større antall. Steve Baines hadde 5 stormsvaler sammen med 30 havsvaler samtidig mindre en 50 meter fra båten 18. juli! I følge T. A.- Nilssen er ikke dette et uvanlig syn på denne tiden. 1 ind. tr. V forbi Røstlandet 18.09.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*: Fåtallig om våren, regulær om høsten i varierende (vanligvis små antall rastende, men sees til tider tallrikt på direktetrekk). Opptil tre ind. som holdt seg fra midten av juni var et funn utenom sesongen.

Sædgås *A. fabalis* 1 ind. ankom Røstlandet 21.09. og holdt seg i alle fall til 1. okt. (J. Stenersen, M. Klann, M. Eggen m.f.)

Tundragås *A. albifrons* 5 ind. (trolig familiegruppe) 28. sept. (M. Eggen)

Stripegås *A. indicus* 2 ind. kom innover Røstlandet 20. juni. (M. Eggen) Disse holdt seg en liten uke (M. Eggen og T. E. Kristiansen).

Hvitkinngås *Branta leucopsis* Flere flokker sett på nordtrekk også i denne våren. Følgende trekk tall foreligger fra i om høsten: 500+ tr. SV 19. sept., 350 tr. SV 20. sept. (14 ind. rastende), 800+ tr SV 21. sept., 75+ ind. 23. sept., 20+ ind. 24. sept., hele 1200 ind. trakk 26. sept. 2 fugler rastet minst fram til 1. okt.

Ringgås *B. bernicla* 1 ind. (rastende) 15. sept., 25 tr. SV 18. sept., 150 rastende 19. sept. Alle observasjonene fra Røstlandet, og dreide seg om vestlige fugler av underart hrota.

Kanadagås *B. canadensis* 1 ind. hadde tilhold i området Buvær-Gjelfruvær-Skomvær i periodene 29. juni -6. juli og 7. aug.-12. aug. En svært uvanlig gjest på Røst.

Skjeand *Anas clypeata* Vår- og sommerobservasjoner mangler totalt, og skrekkscenariot som var spådd for arten for Røst kan dermed ha slått til. Høst: 2 ind. trakk vestover 16.09.

Stjertand *A. acuta* Tallrik også i år i mai måned, maksantallet kom opp i 11. ind. Et par hekket, 20. juli ble 2 dununger sett i lag med et par. Forrige gang stjertand hekket var i 2000. Maksimumsantallet daglig i sept. endte på 10 fugler.

Knekkand *A. querquedula* 1 hann ved Ystneset medio juni (J. Stenersen m.f.). I fjor besøkte en hunn samme lokalitet.

Svartand *Melanitta nigra* 200- 250 hanner lettet fra Flesjan 8. mai. (SV for Skomvær), trolig lå disse og rastet på sjøen. Observasjonen føyer seg inn i en rekke registreringer av større rastende svartandflokker rundt midten av mai og utover i Nordland. I Salten har undertegnede mange ganger sett dette, med den største forekomsten på 775 fugl som rastet ved Bliksvær utenfor Bodø 1- 2. juni 1996. Trolig er dette fugl på nordtrekk.

Praktærfugl *Somateria spectabilis* Opptil 20 ind. rundt fuglefjellene så sent som medio juni, minkende til det halve utover måneden, seneste observasjon 1. juli. 1 F trakk 18. sept. forbi nordspissen av Røstlandet.

Jaktfalk *F. rusticolus* Sett sporadisk om sommeren, med observasjoner både i mai, juni, juli og aug. En ad. holdt seg ved Hernyken ultimo juli, dessuten var det trolig en ungfugl til stede i en lengre periode ved Hernyken i samme tidsrom. Om høsten kun sett 13.09 og i slutten av sept. og begynnelsen av okt., 2- 3 ind. involvert.

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* 1 ind. sett nokså kort utenfor flyplassen 5. juni (E. Dahl og C. Kamsvåg). Dokumentert. Ny art for Røst, og årets første virkelige bombe!

Vipe *Vanellus vanellus* 2 ind. i begynnelsen av des.

Tundralo *Pluvialis squatarola* 1 ind. ved flyplassen 6- 12. juni. Vanlig høstrekker, men sjelden tosifret antall samtidig.

Kanadalo En "beringlo" ved kirkeruinene 26. sept. (M. Eggen og S. Rix) forble ubestemt til 28. sept, da Norges 2. kanadalo var et faktum (M. Eggen, E. Ween, H.

Eggen, S. Baines). Selvfølgelig ny art for Røst. Interessant nok holdt fuglen seg i samme området som sibirloene i 2002 og 2001, cirka på samme datoer. Fuglen ble sett frem til 5. okt. (T.E. Kristiansen)

Kanadalo. Foto Martin Eggen

Sandlo *Charadrius hiaticula* Sent ind.: 9. nov. på Røstlandet.

Alaskasnipe *Calidris melanotos* 2 ind. Røstlandet 3. juni var trolig muligens et par, fuglene ble sett spille ved flere anledninger. 1 ind. holdt seg et par dager.

(E. Dahl, C. Kamsvåg, S. Baines, J. Stenersen m.f.). Dessuten 1 ind. 20. sept. (K. Mjølvsnes). og 26. sept (M. Eggen, J. Grønning). De to siste observasjonene dreier seg trolig om samme ind., og er også fra Røstlandet.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* 2- 3 ind. ultimo mai, samt 1 ind. ultimo var juni var fugler utenom de typiske trekketidene.

Svarthalespove *Limosa limosa* Opptil 7 ind. telt sammen i mai og juni.

Sotsnipe *Tringa erythropus* 1 ind. ved Ystneset 8. juni. Ellers normalt tallrik om høsten (aug.- sept), dog bare noen få fugler igjen etter medio sept. Seneste ind. i år ble sett 23. sept.

Grønnstilk *T. glareola* 3 ind. på Røstlandet 19. mai.

Kvartbekkasin *Lamnocryptes minimus* 1 ind. 15. sept., 1 ind. 19. sept., 1 ind. 20. sept. og 1 ind 27. sept. (M. Eggen, T. Edgar Kristiansen, M. Klann m.f.) Observasjonene dreier seg om fire forskjellige fugler.

Svømmesnipe *P. lobatus* Arten hadde sitt beste år på Røst på lang tid, med dagsnoteringer midt på sommeren opp mot 10 fugler. Disse holdt seg midt i våtmarksystemet. Antall hekkepar er uvisst, men trolig gjennomførte en del fugler hekking.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* 13 ind. ble sett denne våren og sommeren, samtlige ad. Observasjonen var spredt utover mai og juni, med en ad. 19. juli. I følge Olsenfamilien som driver båtguiding rundt fuglefjellene er arten "vanlig" på vårtrekk, men flere flokker på tosifrete tall observert. Høstobservasjon: 2 1k fløy vestover over Røstlandet 20. sept.

Storjo *S. skua* Ble observert med opptil 8 ind. samtidig i sommerhalvåret, 1 par hekket. Høstobservasjoner: 1 ind. tr V. 16. sept, samt 1 ind. tr.V. 18. sept.

Polarjo *S. pomarinus* 11 ad. tr. SV for Røst 22- 26. mai. (B. Linnhol), 1 ad. trakk ved Skomvær 3. juni (E. Dahl, C. Kamsvåg), samt 2 ad. tr. N forbi flyplassen 9. juni (S. Baines) og ad. hann ved Grimsøya 23. juni (T. A.- Nilssen og T. Aarvak) var vårobservasjonene av arten. 1 ad. tr. SV 29. sept. (M. Eggen)

Sabinemåke *Larus sabini* 1 1k tr. V 17. sept (K. Mjølssnes, M. Eggen, O. Djøsland, J. Grønning), etterfulgt av 1 1k som danset utenfor flyplassen 20. sept. (M. Klann).

Grønlandsmåke *L. glaucooides* 2- 3 ad. Røstlandet 4.- 6. mars. 1 1k kom flyvende forbi ved flyplassen på Røstlandet 22. sept. (J. Stenersen).

Polarmåke *L. hyperboreus* Midtsommerobservasjon: 1 2k. 19. juni på Røstlandet. 1 3k. Røstlandet ultimo mai. Andre observasjoner utenom vinter: 2k 14. sept.

Sildemåke *L. fuscus* 4- 5 ”lyse” par var på plass også i år, og flere gjennomførte vellykket hekking. En 1k sett ved Glea flere dager medio sept.

Rødnebbterne *S. paradisaea* Vanlig forekommende gjennom hele sept, tidvis i bra antall. Den 23. sept trakk hele 30+ ind. vestover i løpet av 1, 5 time. Noen få viste seg også i oktober.

Polarlomvi *Uria lomvia* 1 ind. trakk forbi Røstlandet 20. sept. (J. Grønning).

Alkekonge *Alle alle* Tidlig ind: ved Røstlandet 19. sept.

Turteldue *Streptopelia turtur* 1 1k viste seg til ”standartid” 17. sept. 24. sept. fikk den selskap av en ny ungfugl, disse holdt seg i lag på øya til inn i okt. (M. Eggen, K. Mjølssnes, T. E. Kristiansen m.f.) Fuglene holdt seg på Røstlandet.

Tyrkerdue *S. decaocto* 1 ind. ble oppdaget på Røstlandet 8. juni, og sett i alle fall frem til 20. juni. Dette er første observasjonen av arten på mange år (i mellomtiden har 2- 3 turtelduer gjestet kommunen!)

Hornugle *Asio otus* 1 ind. jaktet om bord på boreskip sørvest av Røst 14- 15. mai, der den ble sett slå både heilo og hettemåke (B. Linnhol), dessuten 1 ind. ved flyplassen 18. mai (S. Baines).

Sanglerke *Alauda arvensis* 3 ind. dukket opp på Røstlandet allerede de første dagene

i mars, noe som må sies å være tidlig. Noen få par hekket også i år, og 2 ind. holdt seg ut i okt.

Fjellerke *Eremophila alpestris* 2 ind. på Røstlandet 18. sept. (K. Mjølshesnes). 5. registreringen på Røst.

Tartarpiplerke *Anthus richardi* 1 ind. på Røstlandet (ved flyplassen) 4.- 6. okt. (T. E. Kristiansen, M. Kersbergen m.f.).

Sitronerle *Motacilla citreola* 1 ind. 29- 30. sept. (M. Eggen). Arten synes å være årlig her ute. Alle funn i Nordland er så langt fra Røst. En erle med "sitronerlelyd" fløy over 22. sept (J. Grønning).

Gulerle *Motacilla flava* Kun fåtallig med opptil 2- 3 daglig fra midten av sept. og ut måneden. Ingen hekking rapportert i år.

Rødstrupe *Erithacus rubecula* 1 ind. sett flere ganger i des.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochuros* Røsts 7. svartrødstjert ble funnet av Håvard Eggen så tidlig som 9. april, helt nord på Røstlandet.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe leucorrhoea* Som vanlig viste flere ind. karakterer til den grønlandske underarten også i år. Årets forekomst er den sterkeste registrerte så langt. Maks 9 ind. 23. sept, og 5- 7 ind. fra midten av sept og ut i oktober. Med flesteparten av fuglene med karakterene til underarten (2 ind. med mer nominatraselikt utseende i slutten av sept.), kan det se ut til det kom et innsig av steinskvetter vestfra i denne perioden.

Buskskvett *Saxicola rubetra* Sent ind: 1 ind nord på øya 26. sept.

Blåstrupe *Luscinia svecica* Et ind. sang nord på Røstlandet helt til slutten av juni, men hadde trolig ingen make. Mulig hekking ved butikken. Opptil 11 ind. i midten av mai, i mai er den en vanlig trekkgjest.

Ringtrost *Turdus torquatus* 15+ forskjellige ind. mellom 13. sept. og 1. okt., inkludert en direktetrekkende flokk på 5 ind. 26.09.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* 1 ik 19.- 21. sept. på Røstlandet var første funn på Røst (J. Grønning, M. Eggen, K. Mjølshesnes m.f.)

Busksanger *A. dumetorum* 1 ind. Røstlandet 21. sept. (K. Mjølshesnes, O. Djøslund, J.

Grønning, M. Eggen m.f.) Første funn for Røst og Nord- Norge.

Møller *Sylvia curruca* 1 ind. ultimo mai sang ved bombehegen (H. Eggen). I juni fulgte arten opp forekomsten med den samme fuglen (?) (ringmerket faktisk!) fra begynnelsen av måneden (S. Baines, J. Stenersen, M. Eggen), mens den mot slutten av måneden fikk selvskap av enda en ny fugl (uten ring) (T. E. Kristiansen). Høstregistreringer: 1 ind. 16. sept. 21. sept kom et innsig av fugl til øya, da ble 3- 4 ind. sett. (1 ind. holdt seg noen dager. Nye fugler ankom 26. sept, da med 3 ind. Disse holdt seg til 29. sept. 1 ind. var igjen 30. sept. Altså minst 7 fugler på Røstlandet i løpet av sept.

Hagesanger *S. borin* Et ind. sang på Røstlandet primo juni, første registrering av syngende ind. på vår/sommer for Røsts vedkommende. En elendig høstsesong på Røst for arten, hagesangere var nesten fraværende under høstsatsingen i september med bare noen få observasjonsdager på opptil 2 ind. Normalt er dette en av de mer tallrike artene her ute. 1 ind. holdt seg på Røstlandet inn i okt.

Tornsanger *S. communis* I år var en vårregistrering medio mai av en syngende hann beholdningen.

Munk *S. atricapilla* Relativt fåtallig denne høsten også, daglig i siste halvdel av oktober med maks 4- 5 ind. daglig.

Hauksanger *S. nisoria* Første observasjonsdag 16. sept. med 2 ind. i hage sør på Røstlandet. Senere økte antallet dag for dag, med 7 ind. på øya mot slutten av måneden. Minimum 10 forskjellige ind. var innom Røstlandet denne måneden, trolig en del flere. 1 ad. ble ringmerket 29. sept. Flere fugler holdt seg ut i oktober, i alle fall frem til 7.okt..(M. Eggen, K. Mjølshnes, T. E. Kristiansen, H. Eggen m.f.)

Bøksanger *P. sibilatrix* 1 ind (ringmerket) 15- 16. sept. fulgt av 1 nytt ind. 20. sept.

Gulbrynsanger *P. inornatus* 1 ind. 26.sept. midt på Røstlandet (K. Mjølshnes, O. Djøsland, J. Grønning). "Nedfall" med 3- 4 ind.(alle nye) 28.09. (1 ind. ble ringmerket, sett av E. Ween, H. Eggen, M. Eggen og S. Baines). Interessant nok dukket alle disse opp helt sør på Røstlandet, og flere kom utover dagen. Man kan derfor mistenke disse for å ha snudd og returnert mot land igjen, og nådd Røst på formiddagen.

Gransanger *P. collybita* Fåtallig hele høsten, maks 6- 7 ind. daglig. 1 "(semi)tristis" 19.09. 2 østlig gransangere, en "klassisk tristis" 26.09. "Tristisen" ble til 27.09. 1 ny østlig gransanger ("tristis") igjen 28.09. Alle fugler bare sett i felt.

Tornskate *Lanius collurio* 1 ind. sør på Røstlandet 16- 18. sept. (M. Eggen, T. E. Kristiansen).

Gråfluesnapper *Musciapa striata* 2- 3 ind. til 29. sept. Regulær i trekktidene.

Blåmeis *Parus caeruleus* En sjeldenhet på Røst, 1 ind. Røstlandet 11. okt. var kun det andre funnet på Røst. Forrige var 1 ind. mai 1990.

Rosenstær *Sturnus roseus* 1 ad. på Røstlandet 4. aug. (J. Stenersen). Denne holdt seg til minst 22. aug. (H. Eggen, T. E. Kristiansen) 5. funn for Røst (2 ikke NSKF-innsendte rosenstær er sett i tillegg). Høst: 2 1k 13- 26. sept. på Røstlandet (T. E. Kristiansen, M. Eggen m.f.). 1 1k holdt seg inn i okt.

Rosenstær. Foto Martin Eggen

Kornkråke *Corvus frugilegus* 1 ind. 19. mai.

Polarsisik *Carduelis hornemann*. 1 ind. 17. sept. 1 grønlandsk 1k 26- 28. sept. (underart *hornemanni*, dessverre ikke innfanget). 27.09. hele 4 "vanlige" ind. 1 "vanlige" ind. i tillegg til den grønlandske 28.09.

Gråsisik *C. flammea* Relativ fåtallig i sept, men enkelte dager ble opptil 40 ind. sett. Flere av disse viste karakterer til vestlig herkomst (*C. f. rostrata*), men dessverre ble ingen av disse fanget inn.

Bjørkefink *Fringilla montifrigilla* Uvanlige store mengder i mai, med opptil 200 ind. på Røstlandet samtidig.

Grankorsnebb *L. curvirostra* Flokker på opptil 40 ind. gjestet Røst i begynnelsen av juni. I disse flokkene var det flere usikre observasjoner av furukorsnebb.

Lappspurv *Calcarius lapponicus* 1 hann sang i år under sommerperioden, hekket muligens. Vanlig i sept, beste dagsnoteringen 20. sept. med 20 ind.

Dvergspurv *Emberiza pusilla* 1 ind. i en hage på Grimsøya 19.sept. var Røst første sikre observasjon (en usikker observasjon fra sept 2001). (K. Mjølvsnes, J. Grønning, O. Djøslund)

Sivspurv *E. schoeniclus* Stort antall: 20 ind. 28. sept.

Hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis* 1 hann 17 ble funnet av Martin Eggen 17. juni. Fuglen sang jevnlig, hovedsakelig i de sene **nattetimer**. Fuglen ble sett av en rekke observatører, og holdt seg i alle fall fram til **24. juni** (T. E. Kristiansen, T. A.- Nilssen og T. Aarvak). 2. funn for Norge, og ny art for **Røst**. Hvitstrupespurven er den vanligste av de nordamerikanske spurveartene i Europa, og arten er bl.a. påvist 24 ganger i Storbritannia. Amerikanske spurver i Europa viser en klar topp om våren. Våren 2003 var meget bra for arten i Europa, med hvitstrupespurver på Fetlar, Shetland 11.5 og Caldy, Wirral 22.- 23.5, samt en 2K hann observert på Fair Isle, Shetland 9.6. Ufattelig nok ble det som med all sannsynlighet er samme fugl gjenopplaget på Grimsøya 19. sept, og ble da sett til 21. sept., samt 24. sept. (M. Klann, J. Stenersen, M. Eggen m.f.). Høstfuglen var av samme morf som fuglen fra sommeren.

Hvitstrupespurv. Foto Martin Eggen